Ч. 90 (14.922). Львів, пятниця 29. квітня 1938. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . . 30.00 "
Річно . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Українська делеґація у премієра ґен. Славой-Складковського.

Агенція АТЕ повідомляє: Голова ради міністрів приняв у середу українську делегацію, зложену з послів Мудрого і Пеленського та голови „Просвіти" д-ра Брика.

Які уступки готова зробити Прага судетським німцям?

ЧЕХОСЛОВАЦЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ ДЛЯ ГЕНЛЯЙНА — ПРЕДМЕТОМ АНГЛЬО-ФРАНЦУСЬКИХ НАРАД.

Чехословацький посол у Льондоні предложив у середу британському урядові проект пропозиції, що її хоче зробити праський уряд Генляйнові:

1) Німецька меншина як правна особа дістане з державного буджету субвенцію, якої вживатиме на власну відповідальність. Вона служитиме для утримання шкіл, поліпшення шляхів та для інших цілей публичного ужитку.

2) Німецька меншина матиме рівні права при пошукуванні праці.

3) Німці займатимуть **пропорціональну скількість становищ у державних і самоуправних урядах.**

Ці уступки вважає чехословацький уряд максимальними. Він не дозволить, щоб у німецьких школах ішла наука в дусі націонал-соціялістичної доктрини.

В четвер британські та французькі міністри подрібно розглянуть і обговорять чехословацькі пропозиції.

Програма анґльо-французьких нарад.

Денний порядок нарад між представниками британського і французького уряду такий:

1) в четвер передполуднем: **анґльо-італійське порозуміння та його наслідки,** які торкаються Англії та Франції;

а) висліди франко-італійського порозуміння,

б) положення в Еспанії,

в) визнання італійського панування в Абісинії.

2) в четвер пополудні: положення в **Середущій Европі,**

а) відношення до Німеччини,

б) питання німецької меншини в Чехословаччині,

в) положення Чехословаччини, Мадярщини, Румунії та Югославії після аншлюсу; господарські вигляди наддунайської кітловини.

3) в пятницю передполуднем: **військова співпраця Англії та Франції:**

а) спільна акція для летунського довброєння,

б) співпраця в ділянці летунської стратегії,

в) спільне заосмотрення у сирівці для воєнного промислу.

В пятницю пополудні:

4) невтральність Швайцарії,

5) співпраця на Далекому Сході,

6) зредагування спільного комунікату про вислід нарад.

ФРАНЦУСЬКИЙ ПРЕМІЄР І МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ПРИХАЛИ ДО ЛЬОНДОНУ.

Прем. Даладіє і мін. Бонне причалили на летунському майдані у Кройдоні, де їх повитав мін. Галіфакс; відтіля вони виїхали до Льондону.

Реєстрація жидівського майна в Німеччині.

Маршал Ґерінґ, як повновласник для здійснення 4-літнього господарського пляну, наказав усім жидам німецьким підданим зголосити владі своє майно в Німеччині та за кордоном. Жиди-чужинці зголосять лише своє майно в Німеччині.

МЕТА: ГОСПОДАРСЬКА ВІДБУДОВА АВСТРІЇ.

Німецьке Інформаційне Бюро пояснює, що метою цеї постанови є підготова до господарської відбудови Австрії. Крім того **йде про те, щоби припинити індивідуальні протижидівські виступи і уможливити розвязку цілого жидівського питання законодатним шляхом.**

АВСТРІЙСЬКЕ ДУХОВЕНСТВО НЕ МОЖЕ ЗАЙМАТИСЯ ПОЛІТИКОЮ.

У віденському архіепархіяльному деннику появилася заборона для духовенства брати участь у політичному житті, зокрема вживати проповідниці для нецерковних цілей.

Частина австрійського духовенства хоче вислати до епископату подяку за його патріотичну поставу супроти аншлюсу.

На еспанських фронтах.

НАЦІОНАЛЬНИЙ КОМУНІКАТ.

Національна головна кватира повідомляє: Не зважаючи на злу погоду, нац. війська заняли

на фронті Теруелю

місцевости Досторрест і Лидрунан та ряд важних становищ, крім того на півн. схід від Альфамбри-Орріос, Ескорігуелю та Віллильбу Альту.

На побережжі

ґалісійські частини відбили протинаступи червоних та знищили два їхні панцирні поїзди.

У Пиренеях

відбили нац. війська сильний ворожий наступ.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

Як подає барсельонське міністерство оборони,

на відтинку Алькосербе

червоні відступили на становища на північ від Баренко де Сан Міґуель. На відтинку Сальсадені відбито національні наступи.

В околицях Альфамбри

відбито з великими втратами національні атаки.

Провідники „залізної ґвардії" в монастирях.

На приказ румунського міністра внутрішніх справ замкнено на рік у монастирях Тісмана і Драгоміона на Буковині та в місцевости Меркуреа Сіюкулюї в Семигороді 157-ох провідників „залізної ґвардії", арештованих перед 10-ма днями

Ще про пресове порозуміння.

Львів, 28. квітня 1938.

Порозуміння української преси, заключене перед великодніми святами, не перестає бути предметом зацікавлення і розмов. Великодні свята, на які люди розїздяться зі Львова до родин у краю чи з краю приїздять до Львова та коли взагалі оживляється товариський рух, дали добру нагоду перевірити, який відгук те порозуміння викликало в широких колах громадянства. З правдивою приємністю можемо ствердити, що той відгук — якнайприхильніший, що люди немов віддихнули з полекшою, побачивши, що ідея консолідації, якою живе ввесь край, не обмежується до пустої декламації, але дійсно находить своїх реалізаторів та позитивні якісь реалізаційні висліди. Коли казати про надії, які громадянство привязує до того порозуміння, то можемо хіба лякатися, що вони за великі, що значіння того порозуміння може навіть скромніше, ніж це собі дехто з наших громадян уявляє. Це захоплення нашої „сірої людини", яка привикла бачити в українській львівській інтелігентській верхівці тільки гризню, є доказом туги за іншими відносинами, за іншою атмосферою, за іншим виглядом загалом усього нашого зорганізованого політичного світу.

За актуалізацію пресового порозуміння в українській прилюдній опінії дбають теж ті наші „приятелі", яким те порозуміння не подобається — кожному з інших причин. Вони розсівають поголоски, з яких деякі навіть не позбавлені гумору. Чуємо напр., що за українським пресовим порозумінням стоїть „напевно" Комінтерн, тому, що один із редакторів одної української газети, яка до того порозуміння належить, знайомий з одним колишнім комуністом! Очевидно, що з дотепами ніхто не полемізує ані їх не спростовує. Маємо враження, що ті, які доконче хотіли би, щоби справді за українською консолідаційною акцією не стояла українська національна рація, лише якийсь законспірований чинник, почуваються дуже погано, коли орудують **такими** неповажними анекдотами.

Зате радо поведемо дискусію з кожним аргументом, який вкаже на негативні сторінки українського пресового порозуміння, орудуючи при цьому аргументами, що не позбавлені річевого змісту. Таким арґументом уважаємо закид, що ми його почули від одного поважного українського громадянина: навіщо робити порозуміння з групами, які не є такими політичними величинами, що малиб в українських низах справді поважні впливи? Навіщо лучитися з групами ідейно чи організаційно слабими, які не є контрагентом для другого, лиш самі можуть на спілці з чинниками, що мають авторитет у громадянстві, зискати, ту спілку для своїх цілей використати і себе самого скріпити...

У цьому арґументі є безумовно зерно правди, дарма, що в наших часах, коли нема таких критеріїв впливу ріжних зорганізованих політичних груп на маси, як напр. демократичні вибори, свобідні політичні віча, політичні дискусійні вечорі і т. п., — важко міряти метром ріст партій і груп. Але можна згори погодитися з тими, які впевнюють про слабість ріжних груп, що входять у склад українського пресового порозуміння. Противники ФНЄ вичислять, у яких повітах та партія має розмірні впливи та на яких де людях спирається; противники радикалів негайно вкажуть на заломання впливу тієї партії наслідком загального упадку міжнародного соціялістичного руху;

противники УНО обмежують її розмірні впливи до станиславівської епархії, так само, як признають „Українському Бескидові" розмірні впливи тільки на терені епархії перемиської; „Мета" — чуємо — затратила політичне значіння з моментом, коли Католицький Союз відмовився грати якунебудь політичну ролю, „Жінка" є виразником аполітичної організації, в якій зорганізовані жінки найріжнородніших поглядів, а „Діло" при всьому своєму авторитеті трибуни прилюдної опінії — не має за собою теж ніякого організаційно-політичного апарату і не має навіть зорганізованої політичної групи.

Усе це в порядку. Не станемо ні виломлювати відчинених дверей, ані оспорювати правд, які — підкреслені яскравішими чи трохи блідшими фарбами — в засаді залишаються — правдами. Пригадаємо тільки, що ніхто інший, а ми самі, характеризуючи українську дійсність, стверджували вже рік тому, що всі українські політичні партії і групи слабі — слабші, ніж були у переднормалізаційному періоді, у періоді перед виборами 1935. року. Коли кажемо про всі партії, то не цураємося в їх числі назвати й УНДО. Не будемо тепер аналізувати причин, які склалися на те явище, явище безумовно сумне і прикре, подекуди навіть трагічне, бо чейже слабість українських політичних партій стала головною причиною польського наступу. Стверджували ми теж і стверджуємо далі **відсутність українського політичного осередку, відсутність українського центру диспозиції та відсутність такого українського політичного чинника, який користувався би правдивим найширшим моральним авторитетом.** Очевидно, що така ситуація дозволяє групам слабим зголошуватися до слова і виростати понад той рівень, на якому вони залишались би, колиб була у нас сильна, сконсолідована, повна морального авторитету у своїх і чужих рідна політична партія, відповідальна за всю нашу політичну дійсність і така, яка вмілаб підкреслювати питому вагу українства та підтягати щораз більше вгору його політичне значіння.

Але в очій нашій нинішній внутрішньо-української дійсности, коли покищо затратився той відповідальний осередок української громадсько-політичної диспозиції, не можна стояти на становищі, що треба з заложеними руками ждати „що з цього вийде", бо це дуже близьке до староукраїнського „якось то буде". Поруч із заходами санувати внутрішні відносини в УНДО, санувати їх настільки, щоб і той авторитетний осередок диспозиції повстав і широка політична консолідація стала можлива, — треба збірати разом бодай ті ріжні українські політичні партії, групи й течії, які хотять взаємно з собою говорити та по мірі своїх сил санувати загальну українську атмосферу. До українського пресового порозуміння можна застосувати просто в класичний спосіб казку про слабі прутики, які разом звязані творять здоровий бук. Навіть при дуже скромній оцінці впливів тих політичних груп, що стоять за ріжними пресовими органами, які приступили до нашого порозуміння, всі безсторонньо мусять признати, що 1) кожний із тих часописів (політичних груп) таки має свій гурт однодумців і прихильників та 2) разом творять вони таки дуже поважну частину, якщо не більшість, народу, мають за собою великий моральний авторитет та є виразником тої української прилюдної опінії, якої ніхто зі своїх і чужих легковажити не може. Коли недобре перебільшувати значіння окремих політичних гуртів, то мабуть ще гірше — зовсім легковажити їх та не бачити того, що є.

Колиж хтось висуває сумніви, що той чи інший член порозуміння використає його для своїх вузько-групових цілей, то рішає тут передусім віра у себе самого, у свій політичний хист та вмілість відріжнювати речі спільні і великі, від річей окремих і малих. Маємо теж враження, що не пошкодить ставитись і до земляків своїх з трошки більшим довірям, ніж ми з ним завжди звикли ставитись. Тепер направду такі важкі часи, що не можна згори відкидати тезу, що навіть дуже еґоїстично настроєні групи відмовляються частинно від свого клянового характеру й еґоїзму, прийшовши до переконання, що цього вимагає всенаціональний інтерес.

Ніхто у політиці не робить ніяких пактів на тисячу літ. Кожний пакт, кожне порозуміння мусить витримати пробу життя. Ті, які заключували українське пресове порозуміння, робили його в пересвідченні, що саме практичні життєві справи вимагають його: справи української дійсности. Маємо тверду віру, що життя викаже правду наших сподівань, — колиж покажеться інакше, тоді й будемо думати про інші засоби. Бо нема політичної ситуації, з якої не булоб виходу.

ік.

—o—

Великі події та їх відгук у Женеві.

(Від власного кореспондента).

Женева, 19. квітня 1938.

В початку минулого тижня міністерство зовнішних справ Великобританії подало дуже коротко до відома Генеральному Секретаріятові Ліги Націй, що уряд Його Величности Королівства переглянув ненормальне становище, яке випливає з того, що багато членів Ліги, в тім і пять держав, що заступлені в Раді Ліги, визнають суверенність Італії над Етіопією, або приняли рішення, що містять у собі це визнання, тоді як інші держави члени Ліги цього не зробили. Уряд ВБританії вважає, що це становище повинно бути вияснене. Через те він просить поставити на денний порядок найближчої сесії Ради (9. травня) таку справу: „Наслідки, що випливають із сучасного становища в Етіопії".

Величезне значіння цього звичайного по формі повідомлення зрозумів як слід і самий Генеральний Секретаріят, і цілий світ. Секретаріят зробив добру міну до злої гри відхиляючи кожну відповідальність Ліги Націй за „ненормальне становище" у справі Етіопії. Крім цього в колах Ліги не мають найменшого сумніву щодо того, що справу полагодять в той чи інший спосіб так, як цього буде жадати уряд Великобританії. Ніякого опору з боку Франції не передбачають. Отже коли Літвінов чи якийсь інший заступник московського уряду схоче робити тут формальні труднощі, то він зможе числити хіба на підтримку „еспанського уряду", Китаю, ЧСР і самого неґуса, який згідно з повідомленням свого посольства в Льондоні, вжиє всіх заходів, „щоб не допустити до звільнення членів Ліги від їх зобовязань".

Засоби ці справді дуже обмежені, бо противлячись Англії Ліга рискувалаб рештками свого існування. Зрештою від неї бажають справді небагато. Між умовами англьо-італійського порозуміння записаними у взаємних листах зазначено, що „британський уряд бажає усунути всі перешкоди, що можуть обмежувати волю членів Ліги щодо визнання італійської суверенности над територією Етіопії і пропонує поробити заходи на ближчій сесії Ради, щоб висвітлити з цього погляду становище держав, що беруть участь в Лізі". А в точці 6. умов зазначено, що „італійський уряд поновлює запевнення дане ним Лізі з 29. червня 1936 р., що тубільців східної італійської Африки не будуть примушувати до іншої військової служби як до поліційної та територіяльної оборони".

Але незначний своїм змістом лист британського уряду до Ради Ліги Націй зробив величезне враження тут, як і всюди, як безсумнівна ознака того, що англьо-італійські переговори дали нарешті добрі висліди. Означити головні висліди англьо-італійського порозуміння покищо досить тяжко; у всякому разі вони величезні. Женевська, та й не лише женевська, [illegible] пише про початок нової доби у міждержавних відносинах Европи. В тутешніх політичних [illegible] вказують слушно на поважну ріжницю між попереднім і сучасним англьо-італійським порозумінням. Ця ріжниця полягає передусім в тім, що тепер рішено і впорядковано саме ті справи, які ударемнили попереднє порозуміння. Рішено головно еспанську війну і цілий комплекс питань злучених посередньо чи безпосередньо з нею щодо Середземного моря. Рішено австрійську справу, в приводу якої побоювалися в [illegible] нові конфлікту не лише між Німеччиною та Англією, а між Німеччиною та Італією. Англьо-італійське порозуміння, гадають тут, зменшує працездатність римсько-берлінської оси і небезпеку [illegible] кого питання в ЧСР. Це порозуміння передає провід у відносинах між Льондоном та Парижем остаточно в руки першого з них. До цього причиняється очевидно й те, що СССР, союзник Франції, зробився, згідно із слушним висловом редактора „Журналь де Женев", Жана Мартена, „квантіте негліжабль". Політична перевага Льондону над Парижем виявилася між іншим і в тім, що остаточно перемога Чемберлена над Іденом причинилась очевидно в значній мірі до перемоги Даладія над Блюмом, що може бути де також остаточною.

Як далеко сягають европейські [illegible] ваджені англьо-італійським порозумінням, доводить між іншим те, що не лише женевська, і льондонська преса пише знов широко про пакт чотирьох великодержав. Кореспондент „Журналь де Женев" пише між іншим з Льондону: „Англьо-італійське порозуміння доповнюючи англьо-італійське та спираючись на франко-британське співробітництво дозволилоб на відновлення фронту Стрези, який мав би надто виразний протинімецький характер, а англьо-франко-італійський союз, що з огляду на звязки Риму і Берліна та з огляду на добре становище Чемберлена до Німеччини, попрямувавби швидко до того порозуміння чотирьох західних великодержав, за яким англійський премієр промовляв кілька разів у Палаті Громад.. „Тепер цей пакт заповідається добре. З італійського боку все йде так, як того собі Чемберлен бажав. Підписання умови, зустріч Мусоліні з Гором Белішa, відвідини британської морської ескадри в італійських портах та можлива подорож графа Чіяно до Льондону є добрими ознаками.

По французькому боці справа стоїть на видно покищо значно гірше. Впливи Москви і „людового фронту" в Парижі ще не переможені. Тому там ще дискутують, чи почати переговори з Італією щодо призначення в Римі французького амбасадора перед сесією Ради Ліги Націй чи після неї. Тимсамим не лише затягають [illegible] ради, але й зменшують їх можливі висліди. З Льондону повідомляють також Женеву, що французькі міністри, які мають в кінці [illegible] місяця відвідати Льондон, вимагають, щоб за час їх побуту там не обговорювали справи пакту чотирьох. З другого боку англійські [illegible] альні політики, щоб не розуміти, що утримати приязні відносини з Римом не порозумівшись з Берліном властиво неможливо. А відкладаючи вибір між Льондоном та Москвою Франція [illegible] де лише зменшувати своє значіння в пакті чотирьох великодержав, коли вже прийде до його заключення, як цього сподіваються в Женеві. Тут сподіваються також, що за ті три тижні, які лишилися до скликання Ради Ліги Націй засують остаточно не лише справу еспанської війни, але і деякі інші.

М. Дави[illegible]

Пастирський лист православного Священного Синоду.

У важкі часи, які переживає Православна Церква у Польщі, Священний Синод тієї Церкви видав Пастирський Лист до православного духовенства, чернецтва і вірних. У цьому листі підписані єпископи кажуть, що православний „церковний корабель" находиться ніби посередині розбурханого моря, бють його хвилі, „бо вітер противний" (Мат. XIV, 24) і багато вже зпосеред нас стривожилося.. Якби Господь не був указав наперед долі Своєї Церкви, то ми малиб право розгублюватися й хитатися, але ось Він сам говорить: „Страждання зазнаєте у світі і навіть прийде час, коли кожний, хто вам смерть заподіє, то думатиме, ніби службу приносить він Богові".

Ствердивши, що переживаємо сумні дні, в яких запанувала загальна ворожнеча й ненависть, що не втихає навіть у християнському середовищі, православні єпископи пишуть:

„Загальне [illegible]озлобство так заволоділо людськими душами, що нікому й до голови не приходить, що Спаситель „охолодження в любови" зазначив, як одну з головних прикмет другого Свого приходу. Кожне безсторонне око може бачити, як близький вже той прихід, але-ж не для всіх він буде бажаний, бо за ним йде суд, а на тому суді не буде ласки ні грішникам ні спокусителям. Спокусники мають великий гріх, і про них Господнє слово: „Хто спокусить один з цих малих, що вірить у Мене, то краще б такому було коли б [illegible] його потопити в морській глибині" (Мат. XVIII, 6). Але ще більшим спокушенням, особливо, коли вони роблять ще більший гріх, відпадаючи від своєї правдивої [illegible]ської, апостольської і святоотцівської віри. І про них також Господнє слово: „Хто буде стидатися Мене та Моєї науки соромитися в роді цім перелюбнім та грішнім, того посоромиться також Син людський, як Він прийде у славі Свого Отця з Янголами Святими" (Мр. VIII, 38).

Лист кінчиться закликом:

„Кріпіться-ж, отці, брати й сестри в Бозі. Чатуйте, пастирі Церкви, бо дні лукаві! Стійте в вірі до кінця, улюблені діти наші [illegible]

нашому піклуванню. „Ласка Господа нашого Ісуса Христа й любов Бога Отця й спільнота Св. Духа у всіми Вами".

Підписали: Варшавський Митрополит Діонісій, Поліський і Пинський Архиєпископ Александер, Волинський і Кремянецький Архиєпископ Алексій, Гродненський і Новогрудський Єпископ Сава, Острожський Єпископ Симон.

Українці в Німеччині обєдналися.

Разом з прилученням Австрії до Німеччини сталася важлива подія теж у житті українців на терені Німеччини. У Відні повстав Комітет обєднаних українських національних організацій, який вступив негайно у переговори з „Українським Національним Обєднанням" у Німеччині і підписав з ним цими днями договір, на підставі якого обєднані у Комітеті віденські товариства стали **Філією УНО у Відні.** Згадані товариства це: Українське Робітниче Т-во „Громада", Українське Студентське Т-во „Січ", Т-во „Український Клюб" і „Український Жіночий Союз". Всі ці чотири організації входять корпоративно у склад Філії УНО у Відні. Тимчасовою Управою тієї Філії (до часу найближчих Заг. Зборів) став згаданий Комітет віденських організацій. У склад цього Комітету входять: д-р Остап Грицай, що тимчасово виконує обовязки голови, д-р Микола Залізняк, секретар, студ. Я. Явний, заст. секретаря, ген. Віктор Курманович, д-р Микола Сушко, робітник Іван Лупій, робітник Іван Луців, радник Омелян Тарновецький і Олена Левицька, вдова по адвокаті.

Приєднання віденських організацій до УНО відбулося одночасно зі зорганізуванням **українців у Данцігу в Філію** УНО — так, що УНО стало організацією, яка охоплює подавляючу більшість українства у Німеччині і є сьогодні єдиною українською громадською організацією у Відні й Данцігу взагалі. У Берліні є ще трохи українського елементу поза УНО, але остаточне обєднання української еміграційної маси у Німеччині в єдиній організації буде ймовірно не без впливу і на ці одиниці й гуртки.

Берлінське УНО очолює Управа в такому складі: полк. Тиміш Омельченко, кол. адютант організатора „Синьої Дивізії" ген. Зелинського (Данціг) — голова, радник Олександер Семеняв — І. заступник голови, ред. Юрій Артюшенко — ІІ. заступник голови, робітник Василь Чайківський — секретар, землемір Іван Скрипка — член Управи. Згідно з правильником віденської Філії УНО увійшли до Центральної Управи в Берліні д-р Микола Сушко й Іван Лупій.

Факт обєднання української еміграції у Німеччині — це прояв тих здорових тенденцій українства за кордоном, які ми мали змогу бачити напр. у подібному обєднанні української кольонії у Харбіні на Далекому Сході. Це тенденція, яка вказує на перемогу здорових думок серед української еміграції. Від повної перемоги цих думок надіятися тільки добра для української нації.

З польської преси.

Чи польська державна необхідність каже „добачувати" українців?

„Щораз гірше, чи зворот до кращого?" — питається п. Ст. Ів. у статті під таким наголовком у „Бюлетині Польско-Українськ"-ім (ч. 17. з 24-го квітня ц. р.) маючи на увазі польсько-українські взаємини. І відповідає, що не вважаючи на те, що ці взаємини сьогодні назовні ще загострюються та заогнюються, внутрі можна вичути деякі познаки заломання цього курсу загострювання, характеристичного для останніх кільканацяти місяців чи двох літ на відтинку національного питання. Загострення цих взаємин спричинюють такі акції, як „ревіндикаційна" на Волині (Гриньки) та боротьба поляків за „стан посядання":

„Наше місцеве громадянство гадає, що всі ці згадані та інші подібні акти — це прояв активности громадянства, що успішно збільшує стан свого посідання. Таким чином польсько-українські взаємини на окраїнах надалі укладаються під кутом боротьби за матеріяльний чи чисельний стан посідання, боротьби, яка — очевидно — фанатизує одну і другу сторону, навіть у тих випадках, коли сама річ з національною боротьбою безпосередньо не звязана. Польські ура-патріоти тішуться, затирають з задоволення руки, тріюмфально носяться зі своїм „відродженим активізмом" і на кожному кроці дають своїм співсусідам відчути, що їх активізм ні трохи не має на меті власного творчого польського конструктивізму, тільки — боротьбу з українством! І це найсумніше: бо з одного боку викривлює високу ідею польської консолідації і польського культурно-господарського активізму, активізму польської політичної думки і державної громадянської праці, з другого-ж боку доводить до сказу українську сторону, перекреслюючи не тільки дотеперішні угодово-нормалізаційні можливости, але явно мобілізуючи українське громадянство під гаслом боротьби з польщиною!"

А до цієї мобілізації — каже автор — українського громадянства багато не треба: серед нього сьогодні такий гін до консолідації, що — як це видно зі статтей у „Ділі" — воно готове піти навіть на порозуміння з москвофілами, щоб тільки створити обєднання для оборони перед польським наступом.

Але не вважаючи на те, що з одного боку йде радикалізація настроїв, зростає взаємна ненависть та заїлість, автор статті добачує, що „приплив схвилювання та взаємної ворожости опадає". Йому здається, що період „найвищої конюнктури" впливів Ромера і Ст. Грабського минув. Він зазначує, що останні загальні збори Секретаріяту Порозуміння відбулися без підкреслювання протиукраїнських виступів.

„Можна надіятися, що під фірмою тієї організації маломістечкові „державні мужі" також не скликатимуть віч для боротьби з... наїздом українців на Львів з нагоди ювилею „Просвіти" (автентичне!). Здається, що вже у багатьох, справді чесних, не оперетковиx, польських патріотів відізвалося почуття стиду за цей дефетистичний та мінімалістичний, що так дуже компромітує поляків, „комплекс нижчости", який викликує панікерські настрої на польській вулиці на вістку про кожний український зїзд у Львові! „Львів загрожений, 100.000 українських селян валить на Львів на заклик „Просвіти", „Лугів" і „Сокола", польськість міста згине під хвилями українства" — чи цього роду гасла й оклики, в атмосфері яких відбувалося кілька тижнів тому віче в салі польського „Сокола" у Львові, не дискредитують і польської державности у Львові, і влади і самої польськости цього міста?! Тільки мимоходом треба згадати, що українці, яких запитали, як то воно є з тими 100.000 селян, що мають йти на Львів, робили великі очі, бо знайшлися у клопітному становищі: а може б так справді поважно подумати над цим диким задумом, що зродився у мізках, охоплених хронічною панікою, ендеків і

МАРІЯ СОКІЛ.

У здовж і вшир Америки.

У ЦАРСТВІ ФОРДА.

В Сполучених Державах кожний третій чи третій-і-пів мешканець має авто. А що в Сполучених Державах мешкає щось 150 міліонів населення, отже авт є міліони й десятки міліонів. А яких 80 відсотків із них „родиться" у Дітройті. Чим Голівуд для фільмової індустрії, тим Дітройт для автомобілевої. Там „старими" — зірками, є Грета Ґарбо, Кароліна Льомбард чи Дайна Дарбін — тут, у Дітройт: Кадіяк, Лінкольн, Пакард... І як у Голівуді ледви чи найдеться хтось, хто не пізнав би дебудь на вулицях якоїсь з голівудських зірок жіночого чи мужеського полу, так у Дітройті вже малі діти пізнають з віддалі „свої" зірки: усі ці автомобілеві марки, ці Кадіяки, Лінкольни, Пакарди чи Шевролети.

Коли ці діти дещо старші, мають десять чи дванацять літ, тоді з віддалі кількадесяти метрів розріжняють вони вже модель авта: чи воно збудоване в р. 1935-ім чи 1937-ім; ще за два-три роки вміють вже й самі провадити авто і дехто із них навіть вміє проміняти старе авто на нове, одержавши при цій трансакції за свою тарадайку вищу ціну від ціни колишнього купна... З цих талановитих хлопців виростають потім Рокефелери, Морґани і Форди...

В Америці людина, що не має авта, це хтось із „квантіте неґліжабль", хтось із найнижчих, найбідніших низів. У Дітройті — це просто „показ на показ". Росказують нам, що безробітні, які є на „реліфі", себто одержують державну запомогу (яка є єдиним джерелом їх прожитку і не зовсім не найгіршим, бо дає яких 60-ти долярів місячно) — ці безробітні приїжджають автом по свою допомогу... автом. Ціле місто стоїть під знаком автомобілевого промислу. На кожному кроці ґазолінові стації; на кожному кроці крамниці з новими автами та площі з написами „Юзд карс" „уживані авта". Врешті куди тільки глянути — реклямові таблиці і оголошення, які захвалюють цю чи іншу марку, модель чи фірму автомобілів. Із цих фірм дві найбільші: „Дженерел Моторс" і „Форд'с Моторс Компані". Найпопулярнішою маркою в автомобілевому промислі взагалі, в Дітройт зокрема, людиною, яка стала синонімом тої продукції, є Енрі Форд.

На двох тисячах морґів розложені його фабрики: десятки велитенських будівель, сотні фантастичної форми коминів, які димлять невпинно день і ніч. Якісь рури, цілі звої штучерно сплетених залізних рур; якісь коксові печі, турбіни, динама; там знову поїзди та кораблі, які здебільша власних — копалень довозять вугілля, руду, дерево, ропу; якісь гори старого заліза, яке чекає, коли його перетоплять наново; якісь ґіґантичних розмірів площі до „паркування", де довгими, непереглядними рядами стоять авта фабричних робітників та службовців. Над цим усім мертвим світом, вартости сотень міліонів долярів, над всією людською армією, яка працює для нових сотень міліонів долярів та яка й сама найшла тут можливість праці і заробітків — над всім цим володіє Анрі Форд.

Блакитно-срібний автомобіль із прозорими стінами і дахом, обвозить нас по всьому фабричному терені — тільки невеличкій частині цього Фордового царства, на яке складаються копальні, ліси, гори й долини в ріжних частинах і закутинах Америки. Чемний провідник опроваджає нас по фабриках і пояснює: звичайно працює в них 80 тисяч робітників та тепер, коли знову почалася в Америці „депресія", працює тут тільки 45 тисяч. У голосі провідника, коли він про це говорить, чути якусь своєрідну інтонацію, немовби йому особисто неприємно за містера Форда, що він, біднолаха, найшовся в таких обставинах, що мусів віддалити 35 тисяч робітників. „Але це тільки тимчасово!" — заспокоює він нас і себе — „бо мабуть уже від квітня знову всі працюватимуть!"

Цікаво, чи про це щось знає містер Форд?!

Довкола нас, над головами, під ногами, ліворуч, праворуч, зпереду, ззаду — все в руху. Скрізь конвоєри, рухомі ланцюги, площадки, там знову цілі рухомі підлоги — все це у безупинному русі. Довгими рядами стоять робітники; автоматично беруть зпереду, ззаду, зліва, зправа, з надголови чи зпід ніг те, що їм автоматично приносить цей ланцюг, площадка чи підлога; автоматично роблять вони кілька, все тих самих рухів і таксамо автоматично ця частина заліза, авта чи чого там мандрує до найближчого, чергового робітника, котрий знову кількома все тими самими рухами і все в той самий спосіб посуває вперед працю над викінченням цілости.

Хто бачив останню фільму Чапліна (її висвітлювали у Львові) опісля, як ми тут, фабрику Форда, той розуміє інтенції Чапліна і його незвичайний талант: в кількох початкових, фабричних сценах цієї фільми він дав синтезу ні-

візвати одного гарного ранку 100.000 селян до „мирного" походу на Львів?!"

На думку п. Ст. Ів. „струєю прохолодливої води на розгорілі чуби польських надпатріотів, що мріють про Польщу від моря до моря на 100% „національну" і поза безперервною боротьбою за польський матеріяльний стан посідання не вміють доглянути ширших виднокругів — були останні міжнародні події, конкретно: австрійсько-німецький аншлюс і польсько-литовський конфлікт". Ці події, хоч з одного боку деякі поляки могли зробити з них висновок, що й українців треба ставити перед доконані факти, що не треба рахуватися з їх настроями, а деякі українці могли набрати надії, що ось, мовляв, тепер „прийде черга на Польщу", все-ж поставили загал одного й другого громадянства перед марево війни. А з моментом, коли доводиться поважно говорити про небезпеку війни, виринає питання:

„Чи міжнаціональні відносини на східних окраїнах і ціла тутешня політична атмосфера сприяють евентуальній нашій воєнній акції?! Що робити з українським питанням на випадок війни? Чи взагалі далі його „не добачувати"? Чи далі глузувати з прометейського пляну, як з химерних мрій та фантасмагорій „графів" з „Політики" і всяких Бончковських з „Бюлетину Польско-Українськ"-ого і „Мисьлі Польскей", що для гарних українських очей „запродують Польщу", чи теж може польська державна необхідність приневолює саме „запримічувати" українців і висувати українську проблему, як проблему інтегрально звязану з війною на сході Европи?!"

Розсудливі поляки на цій окраїні держави — каже автор — мусять льогічно доходити до висновку, що якщо марево війни таке близьке, поляки мають тільки два шляхи запевнити собі деякий спокій від українців, „яких на окраїнах рішуче за багато, хочби офіційна статистика вирахувала, що їх є „тільки" 4 і пів міліона":

„або відразу ладити концентраційні табори для цілої української інтелігенції плюс сільська півінтелігенція плюс відсоток анальфабетів, яким фанатизм заступає розумовий світогляд — або з українцями справді поважно говорити й договоритися. Третього виходу немає."

Каже п. Ст. Ів., що ще небагато є поляків, що зважилисяб голосно так ставити це питання, але останні міжнародні події „засіяли в їх душах зерно неспокою" і спричинили зміну наставови не тільки до національної проблеми, але й до польської дійсности: „що не треба відноситися до польської дійсности з таким нехтуванням, з таким легковаженням, з такою вибагливою усмішкою, яка розгрішує все, що діється у Річипосполитій." Побожне бажання автора: щоб ця настанова знайшла свій вислів у якихось конкретних актах кращого укладу польсько-українських взаємин.

Що писало „Діло" 50 років тому

Ч. 83 Середа, 25 (13) квітня 1888.

АВДІЄНЦІЯ У ПАПИ

Не зважаючи на те, що дехто висував думку, що українська делегація повинна добитися окремої авдієнції у папи, відбулася спільна авдієнція для українців і поляків. Кореспондент „Діла" так пише:

„Папа (Лев XIII.) вийшов на ступені золотого трону і сів на ньому. До нього підійшли митроп. Сембратович, архиеп. Моравський і архиеп. Ісакович. Архиеп. Моравський прочитав спільну адресу, в якій згадав про однакове привязання всіх церковних обрядів, потім сказав також кілька слів про галицьких та буковинських русинів і закінчив побажаннями св. отцеві та просив благословення.

„По тій промові приблизилися всі три архиепископи до стіп папи і один по одній поцілували його патинок.

„Папа встав, випростувався, дрожачою рукою обтер собі чоло і привитав зібраних [illegible] дзвінким і сильним голосом. Говорив близько пів години. Заявив свою радість із згоди і приязни всіх трьох обрядів у Галичині, сказав, що всі законні і моральні змагання народів буде підтримувати, що апостольська столиця ніколи не ставила перешкод розвиткові народів; наказував кріпитися у вірі, уповати на Бога й надіятися на Нього; накінець виповів слова: „Будьте спокійні, апостольська столиця завжди боронитиме вас та у всіх випадках вступаться за вами, щоб ви мали якнайбільшу релігійну свободу. А на знак нашої прихильности до вас, уділяємо вам, вашим родинам і всім вашим приятелям нашого апостольського благословення".

АНҐЛІЙСЬКА КОРОЛЕВА У БЕРЛІНІ

Берлін, 24. квітня. Урядовий бюлетин каже, що цісар перебув ніч досить добре; рано була тільки дуже незначна горячка. загальний стан здоровля цісаря трохи кращий. Сьогодні рано в год. 9½ приїхала анґлійська королева, яку привитала цісарева і ціла цісарська родина.

ЛЕГКИЙ ЗАРІБОК У ЛІТНІЙ ПОРІ

В новинці під таким наголовком читаємо: „1000 мух потребує якийсь енкі у Ню Йорку, що займається виключно тресурою мух. На тисячу мух заледво одна може чогось вивчитись, але й та не корисна, бо живе тільки один рік. Якийсь чоловік зібрав 1000 мух і продав їх йому за 5 фунтів штерлінгів.

Свячене в Українській Студентській Громаді у Варшаві.

Що-року Українська Студентська Громада у Варшаві влаштовує для тих, що не мають змоги святкувати на рідній землі, традиційне „свячене". Цьогорічне „свячене" відбулось у власній просторій домівці, яку гарно удекорували студенти Академії Мистецтв за проектом знаного графіка Юрка Баляса, де засіло за стіл понад 130 осіб. Серед присутніх був проф. Огієнко, багато української військової еміграції, учителів-заточенців, лікарів, інжинірів і взагалі тих, яких доля кинула з рідної землі аж сюди. Студентство було не так численно репрезентоване, бо багато поїхало на свята в рідні сторони.

Поблагословив „свячене" о. арх. Видибіда, сказавши змістовну промову. Від Управи У. С. Г. привітав гостей п. Ростислав Сочинський, дякуючи за численну участь старшому громадянству, що свідчить про його прихильність до українського студенства. Потім відчитано привіти, що їх надіслали У. С. Громаді інші українські студентські організації та окремі особи, що не могли взяти участи у „свяченому".

Радісний і бадьорий настрій панував серед присутніх, про що свідчила дружня гутірка, яку раз-у-раз переривали веселі пісні. Гри й танці під звуки музики й безжурного сміху затягнулись до пізної ночі. Цього дня зібрано з розпродажі листівок на розбудову луцької української гімназії 30 золотих.

„Свячене" Української Студ. Громади — це ще один гарний прояв зорганізованого життя українського студентства у Варшаві.

К. Т.

Красномовні змагання.

Клюб Товариства „Молода Громада" у Львові уладжує в першому тижні травня ц. р. **українські красномовні змагання.**

Зголошені учасники виголосять по одній промові (не довше 15 хвилин) на довільно самим учасником вибрану тему. Виключені тільки теми політично-полемічні з життя сучасних партій. Один вечір буде обіймати тільки 3 промови. Оцінку виступу переводити буде жюрі і сама публика.

До жюрі запрошено: пп. адв. д-ра Михайла Волошина, ред. Романа Купчинського, сенатора Остапа Луцького, інж. Андрія Мельника і проф. д-ра Василя Сімовича. Жюрі переводить оцінку під оглядом змісту, будови, мови і виголошення бесіди та виступу промовця.

Найкращі промови будуть нагороджені.

Зголошення та ближчі вияснення в клюбі „Молода Громада", Львів, вул. Костюшка 1.А щоденно між год. 20 і 21.

Початок змагань і дальші подробиці будуть проголошені окремо.

—o—

ного сьогоднішнього фабричного життя Америки. А його синонімом — „Фордс Мотор Компані".

В одній із безлічі саль на одному кінці звідкись появляються т. зв. автомобілеві „підвозя": залізний, основний скелет, так-би мовити, ембріо будучого авта. Він мандрує — тою самою системою конвеєрів — від одного робітника до другого чи від одної групи робітників до другої. Одночасно мандруємо і ми. І ось бачимо, як цей безформений скелет змінює щокілька секунд свій вигляд; як він із хвилини на хвилину збагачується чимось то новим. Тут хтось щось докручує, там прикроює, тут загне, там причіпить; тут уже й каросерію накладають (вона, очевидно, також мандрує автоматично вгорі конвоєрами) і точно на секунду зявляється на місці свого призначення тоді, коли саме в низу на конвоєрі зявилася нижча частина авта. Тут уже й колеса накладають, там лямпи; під сподом, під автом, робітники, які лежать на спині на спеціяльних, автоматично пересовуваних візочках, монтують усе, що треба внизу. І так, йдучи крок за кроком, бачимо народини авта. При передостанній ґрупі до готового вже авта наливають ґазоліни, смарують, чистять — і за дві-три дальші секунди авто опиняється при останній ґрупі: тут кількох фахівців кількома скорими рухами очей і рук оглядають новий твір містера Форда, врешті один сідає до середини і готове авто вперше виїздить з фабрики на світ божий.

Цілий той процес народин, який відбувався від одного кінця фабричної салі до другого, тривав рівно пів години...

Крім будування авт м-р Форд має ще одну „пасію": давню американську — якщо „давньою" можна назвати цю ледви 150-літню історію „вільної" Америки. Недалеко своїх фабрик Форд створив єдиний в своєму роді музей: на просторі кількох сотень гектарів землі, у Дірборн біля Дітройт, він сотворив Ґрінфілд Віледж (Село зеленої левади), куди „живцем" попереносив найкращі взірці старинних, характеристичних американських домів, шкіл, церков, судів, коршмів, крамниць, залізничих двірців, почтових урядів і т. д. — з цілковитим внутрішним устаткуванням... Школа і церква — ті самі, до яких перед 70-ти роками сам Форд ходив, як маленький хлопчина; він їх попросту перевіз тепер сюди, як і десятки інших цікавих домів.

У домі, який є точнісінькою копією „Дому Незалежности" у Філядельфії (напевно Форд жалкував, що не міг сюди спровадити оригіналу!) є всякі памятки, які відносяться до „старої" Америки. Очевидно тільки з „білої" Америки, бо нема тут нічого, що вказувалоб на те, що ще не так давно справжніми володарями були тут червоношкірі індіяни. У величезних салях побіч цього дому, є вже цілі вистави: американського рільничого знаряддя, починаючи від перших осадників аж до нинішнього дня, американських меблів, домашнього посуду, всякої всячини. В окремій салі — історія машин. Там знову — історія залізниці: від першої до найновішої. Не думайте, що тут показані маленькі моделі або рисунки: ні, перед вами все в оригіналі! Адже-ж це музей Форда! Тут є історія предтечі автомобіля, повозу та карити — знову кількадесять зразків, включно з колишніми каритами президентів Сполучених Держав — врешті історія авта: від першого моделю, який збудував Форд (як читаємо на карточці, в першому році іствування фірми, Форд випродукував аж три авта) аж до найновішого. М. ін. є отут і авто, зперед кількох літ, яке було 25 міліоновим автом, збудованим у Форда.

Та найбільшою святістю цілого „Ґрінфілд Віледж" є дім, де жив і працював Тома Алва Едісон, людина, яку, як кажуть, Форд поважав і подивляв усе. Цей дім і лябораторію Форд переніс сюди зі стейту Ню Джерсі і в ньому є тепер усе таке, як воно було за життя цього геніяльного винахідника. До якої міри йде у Форда ця точність в реконструкції оригіналу, може засвідчити такий приклад: не тільки тут дім Едісона, його лябораторія, всяке приладдя, той самий водопровід і та сама піч, в якій і досі горить вогонь, таксамо як ще за життя Едісона, але тут, поза домом, ще й яма, повна всякого старого заліззя і всяких відпадків: все те, що через вікно лябораторії викидав Едісон... Ця точність, то вже 100-процентова!

При вході до „Ґрінфілд Віледж" щось у роді мавзолею: велика цементова плита, у ній відтиски стіп і підпис: Т. А. Едісон. Це перед кількома роками, коли святкували 50-ліття електричної жарівки (тоді, як нам росказують, ціле Дітройт було освічене золотими лямпами) і Едісон з президентом держави відкривали цей фордівський музей, він на прохання Форда залишив у цементі на вічну память ці сліди своїх стіп і підпис.

Коли по годинах виходимо з „Ґрінфілд Віледж" — до речі, нас тут обвозять каретою і кіньми, як „за старих, добрих часів" — [illegible] паде випадково на книжку, яка лежить за вітриною. „Як наново ожививати і спопуляризувати старі американські танці?" — написали містер і міссіс Генрі Форд.

—o—

Жіноча сторінка.

Гасло „Свій до свого і по своє“ та наші купці і промисловці.

Перед святами майже у всій нашій пресі зявились заклики не забувати гасла „свій до свого“ та пригадка про те, щоб всі великодні закупи та орудки полагоджувати у своїх крамницях. Особливо накликали до цього наше жіноцтво. Віримо, що багато тих закликів зробило своє і що наша торговля мала з того добрі наслідки.

Одначе треба сказати також і кілька слів до нашого купецтва, а також і до наших нечисленних підприємців та фабрикантів.

Коли ми від нашого громадянства вимагаємо того, щоб воно підтримувало своїх купців та підприємців, то треба, щоб і вони виязувались супроти того громадянства якнайліпше і то не лише тим, що будуть постачати найліпшої якости товар, але також і тим, що будуть обслуговувати своїх клієнтів якнайліпше, чемно і уважно.

Наші крамниці обслуговують не тільки нашу публику, але й нечисленних чужих, але чомусь так воно все виходить, що ті чужі все мають у наших купців та підприємців більшу ціну ніж свої. Перед чужим буде наш торговець чи підприємець так вислуговуватись, що нераз аж прикро дивитись, а зі своїм добре, коли буде ввічливий і не дасть на себе чекати пів години та не відважуватиме товару чи не показуватиме його з міною, якби він ласку вам робив і віддав товар за півдурно, хоч нераз трапляється й таке, що свому порахує навіть дорожче, ніж чужому, бо мовляв, „свій і так зобовязаний до мене приходити“, себто розраховує на шляхетність і свідомість свого та на ній грає. Як часто продавець полагоджує свої приватні справи зі знайомими чи товаришкою, а покупець мусить чекати та вислухувати ріжні приватні розмови тоді, коли може він часу та охоти не має. Як часто доводиться чути, що та чи інша пані не ходить до наших фризієрів, кравців та інших, бо з нею там нечемно повелись тоді, коли чужу пані обскакували всі нараз. Знаю, що одного з наших таких підприємців покинуло щонайменше з десяток наших пань саме через таку нечемну поведінку, а він собі ще й робить міну, що мовляв, „мені на вас не залежить, бо чужинок маю досить“. Забуває такий підприємець тільки одне, що може прийти хвилина, коли він може залишитись тільки на ласці своїх, а тоді відчує брак і тих кільканацятьох клієнток чи клієнтів.

А як нераз поводяться наші підприємці-фабриканти з тими, що приходять до них праці шукати? Віримо, що для всіх праці вони не мають, що можуть дати заробіток тільки кільканацятьом, але й відмовити в праці треба чемно й обережно, щоб не образити того, хто її просить. Недавно трапився одному нашому молодому інтелігентові випадок, що шукаючи будьякого заробітку запропонував одній нашій фабрикантці, що буде постачати для фабрики яйця і якийсь там відсоток для себе заробить. На це чемне прохання він дістав відповідь: „Вмієте по тюрмах сидіти, то й шукайте собі тепер на вулиці праці...“ (Той хлопець дійсно недавно вийшов з вязниці, але сидів там не за крадіж чи якийсь кримінальний вчинок, може і за помилкову, але за ідею, в яку вірив). Невже не можна було знайти чемнішої відповіді і вже зломлену людину ще більше не зниохочувати до життя і людей? А хтож наші фабрики підтримує, як не батьки, брати і сестри ось таких, що праці собі шукають та маючи за собою кілька змарнованих найкращих років бодай на поверхні життя ріжними способами стараються утриматись?

Не вимагаємо від наших купців і підприємців забагато, коли хочемо, щоб обслужили кожного з нас чемно і привітно та за наші гроші дали нам те, що нам належиться. Не хочемо ніякого надскакування, хорового „цілую руці“... від усього персоналу, але хочемо, щоб нам по змозі скоро і добре подали те, чого жадаємо та не забирали нам дорогого часу, якого всі маємо тепер мало. Не хочемо також і того, щоб кожний продавець поводився з нами „запанібрата“ тільки тому, що ми одної народности тоді, коли перед чужими робить з себе „слугу уніжоного“. Те панібратцво дуже часто в наших крамницях переходить межі і перетворюється згодом у звичайну нечемність, коли десь купуємо частіше.

В Америці та й багатьох европейських містах улаштовують нераз конкурси між продавчинями та продавцями щодо скорости, чемности та точности обслуги, але ми на жаль не маємо навіть фахово вишколених продавчинь та продавців, серед яких би такий конкурс можна було перевести. Брак фахового вишколу відчувається у нас майже у всіх ділянках життя, але серед продавців може чи не найгостріший і відповідним чинникам слід би над тою справою задуматись, коли хочемо, щоб наша торговля і промисл добре розвивались та мали добрі підвалини.

Радо йтимемо за гаслом „свій до свого і по своє“, але хочемо, щоб і цей „свій“ і це „своє“ були дійсно наші.

А. Е.

Балачки про моду.

А тепер ще кілька слів про капелюшки. З приємністю можна зазначити, що від екстраваганції в капелюхах, яка виявлялась на початку сезону переходить та мода, яка достосовується таки до життя до дуже навіть гарних моделів. Особливо гарні соломяні капелюхи з дрібної лискучої соломи (ляковані) прибрані квітами. Квіти завойовують собі повільно, але певно місце на нашій голові і коли ними капелюх прибраний зі смаком і так, що нам до лиця то ця мода надає ніжного і молодого вигляду кожному личкові. Квіти на капелюхах preріжні і великі і дрібніші і багато їх у одній вязанці і часом є це тільки один квіт, що оздоблює „точок“. Нераз і цілий капелюх зроблений із дрібних квітів. Одне можна сказати, що всі ці квітяні оздоби переважно прегарно стосовані і в пастельових кольорах. Нема яскравої мішанини на капелюхах, такої, як то бачимо у матеріялах. Хоч весна нам і запізнюється то викликуємо її ілюзію бодай на пополудневих капелюхах.

Крім квітів Париж уводить також на пополудневих капелюхах ще й пера, але тут уже мода, як і звичайно на початку, переборщує і не знає міри так, що перші моделі зовсім не приваблюють нас, щоб їх наслідувати, бо наше щоденне життя до ріжних таких „вибриків“ зовсім не заохочує нас.

Рита.

З нашої хроніки.

З КЛЮБОВОГО ЖИТТЯ.

Літературні теми звляються в клюбі „Нової Хати“ і „Труду“ доволі часто. Та гутірка п. **Наталі Зубенко на тему: „Польських кресових письменників та їх відношення до нас“** виходила з ряду звичайних літературних вечорів. Поперше, що висновки її торкалися малощо не всіх ділянок співжиття з нашими сусідами, так що дали широку їх аналізу. Подруге запал і темперамент, що його вложила референтка в цю гутірку, зробила її живою й цікавою навіть для тих, що „кресових“ письменників не знали.

Спершу референтка подала невеличку характеристику обставин, що серед них письменники працювали. Були це здебільшого сини й своякн польської шляхти, що жадним станом посідання засіла на Поділлі, Київщині, Волині й Поліссі. Оця шляхта творила тут свій окремий світ, кольонізувала повolі урожайні землі, насаджувала по містечках свою інтелігенцію і репрезентувала Польщу заграницею. Саме найбільші польські магнати що чимало прислужились визволенню Польщі, мали свої добра на Правобережжі. Всі бажання та світогляд цієї жменьки виявив себе в книжках отих „кресовців“, що не найшли нічого спільного із т. зв. течією „українофілів“ у польській літературі. Це письменники-кольонізатори. Місцевий елемент виступає в них як тло, або й як небезпечний, але малокультурний противник (Коссак-Щуцка).

Референтка оминула на жаль письменників, що їх твори звязані зі Східною Галичиною. Їх підхід до місцевого елементу не завжди такий самий.

Дискусія розвинулась дуже живо. Референтка прочитала ще в додатку голоси польської преси в українській справі. Присутні почули, як мало ріжниться цей підхід від голосів польської „кресової“ літератури.

У черговий понеділок, 2. травня, говоритиме п. Анатоль Курдидик про „Нові жінки української історії“.

З ЖИТТЯ ФІЛІЇ СОЮЗУ УКРАЇНОК-ЕМІГРАНТОК.

На третій день Великодних Свят улаштувала філія С. У. Е. для дітей і дорослих традиційне свячене. У малій салі Музичного Інституту ім. Лисенка в 3-ій год. пополудні зійшлось около 50 емігрантів та їх дітей і засіли при спільнім столі, на якому поуставлювані були свячені „баби“, маленькі пасочки для дітей та кілька полумисків з ріжними солодощами. Присутні на свяченім православнім священиком протитали молитву, а всі хором проспівали триразово „Христос Воскрес“. Гостей привітала голова філії С. У. Е. п-і Наталія Дорошенко-Савченко короткою бадьорою промовою, закликаючи еміграцію до згоди та братньої любови і віри у те, що й Україна воскресне. Малий Л. Овсієнко продеклямував з чуттям великодній вірш а за ним виступив пятилітній Славчик Трохименко і з великим патосом продеклямував „Весна“ О. Олеся. По тих виступах почалась гутірка і час минав у дружньому святочному настрої. По підвечірку діти весело забавлялись і обдаровані ще й цукорками з неохотою розійшлись в год. 7-ій до дому.

Треба сподіватись, що такі сходини емігрантів причиняться до злагіднення багатьох конфліктів і непорозумінь, а тому вони бажані якнайчастіше.

РУЖ СУХИЙ
KLYTIA
РУЖ ТОВСТИЙ
Paris, Place Vendôme

ВЕСНЯНІ
убрання і плащі
поручає ШАПІРА вул. Личаківська ч. 1.

Практичні поради.

ДЕЩО ПРО ПОРЯДОК В ШАФІ.

Сьогоднішна жінка не бачить одежу в переповненій шафі, а хоче мати в шафі радше мало речей, але речі „до ношення“. Старі виношені немодні суккі вирізує все на модні або модернізує їх. Лише такою методою можна осягнути ту ціль, що жінка в нас буде мати все що вбрати на себе і зможе скоро убратися. Жінка, що востаннє зашиває пришиває гафтики, випрасовує або гудзики, чистить сукенку від плям чи з покроху, а плащ з болота, не зможе ніколи одягнутися на час.

Одяг терпить не тільки від ношення, але також від того, що її невідповідно складають або погано чистять. Хто хоче, щоб його одяг все був порядний, а не може спромогтися на щораз нові речі, мусить своїй одежі присвятити бодай годину на тиждень. Треба переглянути, чи не бракує де гудзика, чи де поретьоя відпути, шипка тощо. Сукні треба перетрясти й випрасувати. Спеціяльно спідниці та мужеські штани треба часто прасувати вздовж мокру шмату.

Кожний одяг повинен мати в шафі досить місця і відповідне вішало, щоб не зімнявся. Убрання не треба вішати до шафи на гачки та кілки, бо через те воно зімнеться і перед одягненням треба його переpрасовувати. Одяг і вішало мають свої хиби. Звичайно їх розміри за короткі так, що сукні з більшим вирізом спадають з них, а вішала радо витягають ся в раменах й рукавах, і такі „гулі“ дуже тяжко відпрасувати. Правильне вішало повинно бути рівне раменам, на кінцях рамен не дуже зрізані, а на кінці не дуже піднесені догори. Ідеальне вішало ті, яких ширину можна змінити. Щоби одяг з вішала не зісовувався і щоб плечові підложки тонких плащів не витиралися, добре обтягнути вішало мягкою матерією напр. шовком або оксамитом або (якщо вішало дротяний) обгачувати його штучним шовком чи вовною. До обтягання вішала годі щось мягкою вовною. До обтягання вішала їх матерією добре надаються старі шовкові панчохи. Їх розрізуємо на паски і ними потім дроти чи дерево обмотуємо. Якщо хочемо обгачувати вішало, то вигачкуємо щось у роді малої шапочки, витягнемо на кінець вішала, підложимо трохи вати, а шапочку тоді гачкуємо далі. Вовняні матерії, сукні та блюзки з вовни та делікатних матерій треба спеціяльно охороняти. Треба вшити собі досить широкий мішок із делікатної мягкої матерії і витягнути його на сукенку. Мішок цей має мати отвір на кінці рамен вішала зверху.

Також мило, коли в бельєвих гріють ледачу роль при утримуванні чистоти та порядку в шафі. Всякі білі комірчики, манжети і т. п. прикраси до суконь треба прати окремо, а не з усім білизною. Все бодай один чистий і випрасуваний гарнітур повинен бути в запасі. Вовняні речі зимової гардероби не вільно вішати, щоб не розтягалися. Їх треба поскладати у шуфлядах.

Лю-Но.

Сторінка без політики.

Припадок — батько винаход'в

Всі памятаємо оповідання про відкриття закону тяготіння Нютоном. Він відкрив цей закон зовсім випадково, проходжуючися одного разу в саді і приглядаючися яблукам, що падали з дерева. Ця обсервація дала йому спонуку до наукового пошукування закону сили притягання всіх предметів, яка придержує землю в постійному віддаленні від сонця. Та це оповідання — це легенда, бо його заперечив сам Нютон, кажучи, що своє відкриття доконав в той спосіб, що „роздумував над тим і в день в ночі".

Чай Прівес

Сильно запашний. Дуже видатний.

ПІД ҐАРАНТІЄЮ ПРИРОДНИЙ НЕ ПЕРФУМОВАНИЙ

Знак охоронний

Багато маємо ріжних легенд, які торкаються багатьох славних винаходів, та їх створив не припадок, але вперта, пильна й витревала праця вчених.

Можна теж сказати, що життя й наука, особливо техніка, багато завдячують припадкові.

Відомо, що припадкові завдячуємо відкриття Америки, а саме Колюмб хотів доплисти до Індій і відкрив зовсім інший, новий суходіл. Зовсім припадково ворухнулися мязи ніг жаби, яку препарував Гальвані. Це було початком відкриття електричного струму, який нині грає таку велику ролю в житті людства. Також припадково відкрив Рентґен проміння „Ікс", які стали добродійством для людства при досліджуванні й лікенні ріжних недуг.

Морська ліхтарня й ріжного роду рефлектори, які сповняють таку важну ролю визначуючи дорогу для пароплавів і для літаків, повстали з того, що в р. 1769. заложився один із членів математичного кружка університету в Ліверпулі зі своїми товаришами, що він зуміє відчитати часопис при світлі одної свічки у віддалі 10 метрів. Він той заклад виграв у той спосіб, що виложив дно деревляної миски куснями розбитого дзеркала і створив таким чином прототип рефлектора, якого нині уживаємо при ліхтарнях.

Нічого іншого, як лиш припадок спричинив те, що славний данський фізик Ерстед, який положив свою бусолю в сусідстві дроту, яким перепливав електричний струм, запримітив, що голка бусолі з невиясних причин відхилюється від свого правильного напряму. В той спосіб він відкрив електричний магнетизм, який сьогодні переказує нам телефоном звуки людського голосу, або звуки музики. Нині електромагнет може піднести тягар сім разів важчий від себе, нпр. на дощці, що її вдержує електромагнет, спокійно може стояти дві особи. Легенда про домовину Магомета, що висить у воздусі в Каабі між двома могутніми магнетами, стає при теперішній техніці зовсім імовірною дійсністю.

Також завдяки припадкові повстала перша машина до шиття, якої творцем був убогий кравець Гарграв, який хотів помогти у праці своїй доньці при ткацькім варстаті. Відповідний висновок виміркуваний із того, що пущена на підлогу голка підскочила, навів його на думку, завдяки якій крім машини до шиття повстали також механічні ткацькі варстати та одночасно з ними величезні прядільні і ткацький промисл, підстава багатства Анґлії та інших народів, але й одночасно прокляття надмірної механізації праці.

Наколесництво, особливо моторизація не розвинулисяб так сильно, якби не батьківське серце д-ра Дунльопа, який співчував свому синові, що товкся на тодішньому „вельосипеді", знав на думку овинути його колеса старим гумовим вужем від сикавки, що нею поливали городовину. З того припадкового помислу зродилася нинішня гума й роверова і самоходова „душа"; д-р Дунльоп залишив після смерти свому синові міліонової вартости майно, яке заробив саме на тих гумах.

Вкінці припадок приводив дуже часто до відкриття природних підземних багатств. І так, нпр. олень, що втікав перед погонею, показав дорогу до найбагатших копалень міди у світі у Швеції; діти, які бавилися в піску, найшли перший діямант в Полудневій Африці, зеренце золотого піску у шлунку застріленої перепелиці навело на слід золотодайних злож на Угорщині.

Багато можна би ще оповісти таких припадків, які трунули вперед людське знання, поступ і техніку.

Ча.

Хто винайшов дактильоскопію?

Знаємо всі, яке значіння має у криміналістиці дактильоскопія та ледви хто догадувався би, що її розвиток повинні ми завдячувати китайцям, які перші відкрили значіння відтисків пальців.

РИЧАЛТОВІ ДЕШЕВІ ЛІКУВАННЯ ВІД 1. ТРАВНЯ Зол. 155·—

Інформації:

ІВОНІЧ-ЖИВЕЦЬ 15—65

Ця, незвичайно цікава ділянка криміналістики, повстала не менш цікаво: китайці всі документи купна-продажі та інші акти засобльовали у відтиски пальця, що зовсім заступав підпис.

Одначе цей звичай довго залишався в старому Китаю і не виходив поза його межі. Щойно коли в шістьдесятих роках минулого століття цей звичай прийнявся в Індіях, звернув на нього увагу високий англійський урядовець Сер Віліям Гершель, губернатор Бенгалії. Індійці, здебільша неписьменні, клали під ріжні умови й документи звичайний хрест, до якого відтак часто не хотіли признаватися. Один китаєць оповів Гершелеві, що індійці вважають святим знак, витиснений пальцем на документі. Губернатор запровадив у себе цю нову методу, яка виявилась незвичайно доцільна. Сер Гершель перший поцікавився науково характеристичними лініями великого пальця.

Одначе щойно з кінцем минулого століття повстала правдива наука про дактильоскопію. Велику заслуги в тому поклав американський дослідник Франсіс Гельтон. Правда, він станув спершу на фальшивому становищі, що при помочі відтисків пальців можна устійнити деякі дідичні прикмети (передовсім походження), усеж таки вкінці дійшов до позитивного висліду. На своє здивування ствердив він, що незалежно від ступня посвоячення відтиски пальців та лінії кожного чоловіка є зовсім інші. Зате що до типових ліній, то вони у всіх людей без огляду на расу однакові.

Крім того Гельтон відкрив ще одну знаменну прикмету ліній пальців, а саме, що вони зовсім не підпадають ніяким змінам і залишаються такі самі аж до кінця життя.

Проте Гельтон ціле життя був лише теоретиком. Щойно Сер Е. Р. Генрі із Скотленд Ярду поділив лінії великого пальця на ріжні групи і створив перші катальоги відтисків пальців. Трохи пізніше данський кримінольоґ Ерґенсен впровадив деякі удоскінення до скомплікованої дещо системи Генрія, а саме завів чисельну клясифікацію і дав змогу вести ідентифікаційну акцію на віддаль. На основі цієї системи Ерґензена повстала перед кількома роками в Копенгазі централя міжнародної виміни відтисків пальців.

КОМПЛЕТ БІБЛІОТЕКИ „ДІЛА"

24 томи вартости зол. 49·—

ТІЛЬКИ ЗА ЗОЛ. 30·—

ціна з доплатою [illegible]

Ірина Вільде: ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ — новелі
Улас Самчук: ВІДНАЙДЕНИЙ РАЙ — новелі
Софія Яблонська: З КРАЇНИ ОПІЮ І РИЖУ репортаж з Китаю
Д'Оревіллі: ЧОРТИЦІ — новелі
Он. Бальзак: ЧАРОДІЙНА ШКІРА — повість
Василь Масютин: ДВА З ОДНОГО, 2 томи — пов.
Ольга Кобилянська: АПОСТОЛ ЧЕРНІ — 2 томи повість
Кнут Гамсун: ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ — повість
В. Будзиновський: ЯК ЧОЛОВІК ЗІЯШОВ НА ПАНА — повість
Сальваторе Фаріна: ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ — повість і новелі
Володимир Бірчак: ЗОЛОТА СКРИПКА — новелі
Юрій Косач: КЛУБОК АРІЯДНИ — новелі
Іван Зубенко: КВІТКА НА БАГНІ — повість
Федір Дудко: ДІВЧАТА ОЧАЙДУШНИХ ДНІВ оповідання
Богдан Лепкий: ТРИ ПОРТРЕТИ — спомини
Новелі Девятьох: ЧОРНА ІНДІЯ „МОЛОДОЇ МУЗИ" — новелі
Фр. Аляхновіч: 7 ЛІТ НА СОЛОВКАХ — спомини засланця
Ілько Борщак: НАПОЛЕОН І УКРАЇНА — істор. студія на підставі невідомих документів, з ілюстраціями
Юрій Косач: ЧАД — повість
Мих. Посацький: ГРЕЦІЯ — усміх життя — із 20 ілюстраціями
Богдан Лепкий: ДО ЗАРВАНИЦІ — „Із казки мого життя"
Ґерґард Ґеземан: УТЕЧА — повість

—o—

Замовляти: „ДІЛО" — ЛЬВІВ, РИНОК 10.
Почтова пересилка 30 сот.
Хто замовить цілий комплет — не платить пересилки

ВЕСЕЛЕ.

ЗНАВЕЦЬ ВИНА.

Одного разу був Брамс у гостині у [illegible] того магната. Господар, хотячи [illegible] го гостя, славного музика, поставив [illegible] пляшку знаменитого вина зі словами:

— То Брамс між моїми винами!

Музик подякував за комплімент і з [illegible] запалом почав познайомлюватися з [illegible] ником. Коли вже було під кінець бенкету, [illegible] Брамс до господаря:

— Ну, Брамса я вже пізнав добре, а [illegible] дуже радо зазнайомився би я з Бахом!

НЕ ВГАДАВ!

Славний бактеріольоґ Роберт Кох [illegible] вав одного разу у своїй лябораторії. [illegible] нього находилися всякого роду [illegible] ки, рурки і інше начиння з [illegible] препаратами. Саме тоді прийшов до нього [illegible] з його приятелів, що дуже цікавився [illegible] Коха. Ціла увага бактеріольоґа була [illegible] на якусь посудину, спориту паром і [illegible] своєрідним запахом.

— Вгадай, що я варю: — питається [illegible]

Гість старається відгадати, [illegible] писується своїм цілим [illegible]

— Перловці?

— Ні!

— Прутні?

— Ні!

— Ну, то хіба не вгадаю!

— Ковбаски! — зраджує вчений з [illegible] дістю.

КОМПОНУВАТИ МОЖЕ КОЖНИЙ.

Ришард Вагнер святкував свої [illegible] гато прихильників великого музика [illegible] Бейруту, щоби зложити йому побажання [illegible] хестра тамошнього гарнізону виступила з [illegible] кількома його творами.

— Ви це дуже гарно виконали — [illegible] Вагнер до капельника. Особливо увертюру [illegible] Тангайзера.

Капельник росте з втіхи [illegible]

— Так, так, — відповідає — [illegible] Вагнер, компонувати може кожний, [illegible] нати — то вже важка праця!

Присилайте передплату!

З ПОЛЬСЬКИХ СПРАВ.

Мін. Квятковський і ґен. Скварчинський.

Польська преса широко коментує останні події в Озоні, що стали сьогодні найважнішою справою внутрішнього життя Польщі. Польський політичний і разом з ним пресовий світ поділився на два табори: один наступає на ОЗОН, робить йому всякі закиди та витикає помилки, другий стає по боці ОЗОН-у, хотів би, щоб ОЗОН якось вийшов з теперішнього важкого становища. Перший табор — правиця, другий — лівиця.

Правиця закидає Озонові, що він в останньому часі змінив напрямок, що пішов на ліво. Саме цим пояснюють факт виходу „Звйонзку Млодеі Польскі“, який в Озоні репрезентував націоналістичні тенденції. Цим пояснює правиця також велику прихильність до Озону польських лівих груп. Але шеф Озону, ген. Скварчинський, у своїй розмові з представником агенції „Іскра“ заявив, що нема мови про якийнебудь зворот на ліво, що Озон стоїть далі на становищі декларації полк. Коца.

У цій своїй розмові ген. Скварчинський намагався опрокинути закид, що будьто би Озон дістався під вплив „направячів“, стверджуючи, що в головній раді Озону на всіх 80 членів є тільки 8 членів „Направи“. Але це не має ніякого значіння, бо членів головної ради підбирали не на підставі якогось групового ключа, але єдино на підставі індивідуальної вартости. Ген. Скварчинський подав, відомі вже, причини виключення пос. Будзинського та заявив, що „Звйонзек Млодей Польскі“ виступив з Озону тому, що він, тобто ген. Скварчинський, вимагав від голови „Звйонзку“ щоб перестав співпрацювати з „Фалянгою“.

З цілої розмови ген. Скварчинського виходить, що в Озоні все в порядку, та що ніяка небезпека розбиття цій організації не загрожує. А тимчасом посол Гоппе, що був членом головної ради та секретарем парляментарної групи Озону надіслав шефові Озону заяву, що резиґнує з цих становищ та взагалі перестає бути членом Озону. Це у звязку групи „Ютра Праци“, якого редактором був виключений посол Будзинський.

Кажуть, що за послом Гоппе підуть інші члени й прихильники групи „Ютра Праци“, тобто яких 40 осіб. На те, щоб між тією групою і Озоном прийшло до згоди майже нема виглядів.

„Слово Народове“ підкреслює цікавий факт, що мін. Квятковський, хоч виголосив свій відчит в Катовицях на окружному зібранні Озону, все-ж ні разу не згадав про цю організацію, хоча говорив про необхідність консолідації. Мало того, Мін. Квятковський говорив про співпрацю політичних партій, а цеж незгідне зі становищем Озону. „Як розуміти цю суперечність?“ — питається „Слово Народове“ — Чи випливає вона з ріжних роль, які цим двом політикам визначили надрядні чинники, чи це доказ більш суттєвих ріжниць?“

В суботу, 30-го квітня має відбутися зібрання головної ради Озону. Не виключене, що на ньому виявляться ще деякі несподіванки, що заважать на долі тієї організації.

—o—

„Народи СССР мають прилучитися до великої культури російського народу“.

ЗАГОСТРЕННЯ РУСИФІКАЦІЙНОГО КУРСУ В СССР.

З нагоди роковин дня смерти Маяковського, якого Сталін уважає найбільшим совітським поетом, писали „Ізвестія“ з 14. ц. м.: „Московську мову називають цілком слушно великою; історія зробила московський нарід аванґардою людства. Московською мовою виконали свої незрівняні твори Ленін і Сталін. Знання московської мови уважають совітські народи необхідним, бо це дає їм змогу прилучитися до культури великого московського народу...“

„Буржуазно-національні шкідники намагалися всіми засобами затримати цей великий процес збагачення культури нашої багато-національної країни. Вони намагалися зокрема розвалити навчання московської мови й літератури по школах національних республик. Напр. в Узбекістані більше ніж в половині всіх початкових національних шкіл виключено навчання московської мови з пляну наук. На Україні в багатьох містах і селах навчання московської мови припинено нібито з огляду на недостачу вчителів; приготування учителів московської мови спиняли шкідники, що господарювали в органах народньої просвіти. В республиці надволжських німців учителі так зле приготовані, що вони викладають московську мову по німецьки. Не диво, що школярі вчаться зле московської мови там, де шкідники прикладають свою брудну руку. Ліквідація наслідків шкідництва фашистівських фанатиків у царині навчання московської мови має бути тепер одним із боєвих завдань органів народньої просвіти та учительського суспільства...“

„В тім величезнім будівництві, яке проводять совітські народи, московська мова відограє велику ролю, як мова народу першого між рівними. Це мусять особливо памятати працівники просвіти покликані нести знання московської мови до народніх мас.“ (Офінор).

По широкому світі.

В Англії принято минулого року 13.897 гаут-чужинців, з того коло 10.000 з Німеччини й Австрії.

Австрійський архикнязь Оттон перебуває в Англії, бо дістав право поселитися там на постійне.

Бельгійський міністр кольоній Рубенс помер на серцевий удар.

Німеччина зрезиґнувала з участи у нюйоркській світовій виставі 1939. р. з огляду на недостачу девіз.

Мексик відмовився звернути англійському нафтовому товариству сконфісковані копальні, погоджуючися лише заплатити відшкодування.

Литовська урядова агенція „Ельта“ заперечує поголоску про саботаж на залізниці Ковно—Вильно.

Португалія святкує 10-ліття диктатури премієра Салязара, що двигнув державу з політичного й господарського упадку.

Румунський посол доручив дипльоматичні повновласти, заадресовані до „італійського короля й абісинського цісаря“.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація

НОВИНКИ.

— **Конфіската „Діла“.** Вчорашне число „Діла“ (ч. 89) підпало конфіскаті за передову статтю п. н. „Золочівські події“ і за вістку п. н. „Поляки в Чехословаччині й українці в Польщі“. Тому що конфіската прийшла щойно в ночі — наші передплатники не дістали в четвер „Діла“, але не з нашої вини.

— **Від Управи Живця Черче.** На численні запити у справі ричалтів Управа Живця подає до відома, що ричалт у першому сезоні (від 1. 5. до 20. 6.) зол. 130 до зол. 142 (II кл. і I. кл.) за повне тритижневе лікування разом з помешканням та утриманням. Зголошення можна полагоджувати письменно або з приїздом до Черча у канцелярії Управи. 867 -3

— **Перша посвяточна проба хору Т-ва „Львівський Боян“** відбудеться в пятницю, 29. квітня ц. р., в год. 7.30 вечором. Приявність всіх Вп. Членів обовязкова. — **Виділ.**

— **Відгомін Свята Воскресення!** Всім Хвальним Українським Установам і ВП. Прихильникам, що з нагоди Свята Воскресення надіслали Рідній Школі побажання, а деякі то й великодний дар „на писанку“, складає щиру подяку **Головна Управа Рідної Школи:** І. Галущинський, голова; д-р М. Коновалець, секретар.

— **Спільне свячене** відбудеться заходом усіх культурно-економічних товариств на Богданівці в салі чит. „Просвіта“ на Богданівці в неділю 1. травня ц. р. в год. 5-ій попол. По свяченім товариська забава з танцями.

— **Свят-Великодні бажання,** які наспіли по замкненні святочного числа „Діла“: На руки Р. С. У. К. у Львові пересилає щирі побажання „Веселих Свят“ Усій Українській Кооперації — **Українська Каса в Заліщиках.** — Замість святочних бажань Рідні і Знайомим зложив на „Рідну Школу“ 4 зол. — **Богдан Онуферко зі Скалата.** — Рідні, Приятелям і Знайомим веселого і здорового Воскресення Христового бажають — **проф. Микола і Ольга Вишиванюки з Люблина.** — Веселих Свят „Христос Воскрес“ Рідні, Своякам, Приятелям і Знайомим бажають — **Стефанія і Амброзій Леви з Собутки.**

— **Новововідкрита** крамниця і робітня взуття: Григорій Боднар, Станиславів, Собіського 38.

— **Відчит про новий устрій адвокатури** виголосить адв. м-р Г. Шик у домівці організації адвокатських аплікантів при вул. Коперника ч. 7/I. в пятницю 29. ц. м. в год. 7.30 вечором.

— **Краєвий зїзд пластунів** на Закарпатті відбудеться 6. і 7. травня ц. р. у Мукачеві. В зїзді візьме участь майже 2.000 пластунів в одностроях.

— **„Основи християнського оптимізму“.** Заходом Марійської Дружини Студенток у Львові відбудеться в неділю 1. травня ц. р. в год. 16 реферат о. д-ра Йосафата Скрутня п. н. „Основи християнського оптимізму“ у ґімназії СС. Василіянок, вул. Длуґоша 17 а. Гостям раді!

— **Нарада у справі** розбудови львівської політехніки відбулася в середу 27. ц. м. на замку у Варшаві у присутности през. Мосьціцького. В нараді взяли участь заціквлені міністри, львівський воєвода, президент м. Львова, представники промислу і наукового світа з ректорами львівської і варшавської політехніки. Протекторат над розбудовою львівської політехніки обняли през. Мосьціцький і марш. Ридз-Сміґли.

— **Незатвердження виборів у дрогобицькім повіті.** Виборів солтисів не затверджено досі, хоч вони відбулися ще в лютому ц. р. Влада не каже, що не затверджені, але й не покликує їх до урядування.

— **Небезпека повені.** Нагла звишка температури спричинила прискорення таяння снігу, що грубими верствами покрив в останніх днях наші Карпати. Тому населення Підкарпаття побоюється виливу рік.

— **Заблудила і замерзла у квітні.** Селянка Марія Макух із Чирної коло Криниці вибралася горами до Криниці. Тому, що сніговії засипали зовсім дороги і стежки, нещаслива селянка заблудила і з перевтоми сіла на снігу, де замерзла. Нещасливий випадок, що трапився при кінці квітня, тим траґічніший, що Макухова замерзла у віддаленні одного кільометра від села Чирна.

— **Ендеки сіють вітер.** Нічю з 25. на 26. квітня у кольонії Сеньків-Куропатники, віддаленій 8 км. від Бережан, згоріли будинки, власність трьох кольоністів: Зельонка, Кудли і Войтили. Ендецьке „Слово Народове“ у замітці про цю пожежу пише, що майно кольоністів знищив вогонь „[illegible] правдоподобне пржез зброднічон ренкен живйол“. Це виглядалоб на звичайний вислів, без якоїнебудь тенденції. Але-ж цей вислів набирає спеціяльного значіння, коли взяти під увагу, що наголовок цієї замітки про пожежу такий: „В окресе нормалізації плонов польске осади“. Ось як! Ще невідомо, яка була причина пожежі, саме „Слово Народове“ пише „правдоподобне“, але це йому не перешкоджує у наголовку показувати пальцем на... „нормалізацію“, щоб не ужити конкретного терміну, бачачи, що його читачам і цього натяку досить.

— **Львівська хроніка.** Марія Парабанська, зам. при вул. Личаківській ч. 47 повідомила поліцію, що її 9-літній син Филип, ученик I кл. народньої школи, вийшов рано до школи і не вернувся. — До фабрики мила при вул. Янівській ч. 11 вломилися злодії і вкрали мила вартости 200 зол. — При вул. Руській невідомий напасник вирвав з рук Ірині Цімерманівній торбинку з портмонеткою з 6 зол. та іншими дрібничками і втік на вали. — І. Ковальчук при вул. Зіморовича ч. 17 повідомив поліцію, що швець М. Кеда побив його важко по голові.

— **Пси неарійців недопущені на виставу.** В днях 21. і 22. травня ц. р. відбудеться у Відні велика вистава псів, на яку не допустять псів неарійців.

— **Рекорд селянина-лещетаря.** Фінляндська преса повідомляє, що старенький 86-літній селянин Пекка Кітті у північній Фінляндії переїхав на лещетах 110 км. одного дня, щоб лише прибути на похорон свого приятеля. Преса додає, що старенький Кітті дійсно прибув ще на час на похорон свого доброго приятеля.

— **Рекордовим роком злочинів** у Злучених Державах був 1937. рік. У тому році на території Злучених Держав доконано 1,425.006 проступків, себто пересічно 120 на годину.

Слід згадати, що згадане число обіймає лише такі злочини як убивства, грабежі, вломи, крадіжі і т. д. „Дрібніших проступків“ занотовано аж 14 міліонів. Під цю рубрику підпадають обмани, підпали, фальшування, торговля наркотиками і т. д.

— **На ношах до шпиталю.** Минулої середи в год. 7.30 вечором приїхало поїздом з Місток к. Львова двох селянських хлопців з важко раненим робітником І. Врублевським, який упав з дерева з висоти 20 м. і зломив собі хребет та важко покалічився. Землевласник не хотів відвезти важко раненого робітника до шпиталю, і тому два селянські хлопці занесли його на ношах до поїзду. Не сподівалися напевно, що у Львові не буде для важко недужого каретки рятункового поготівля, щоб відвезла якнайшвидше Врублевського до шпиталю. Одначе переконалися, що й у Львові мусять нести на ношах до шпиталю свого важко раненого товариша, бо на заплату їзди самоходом чи фіякром не мали ні сотика при душі. По дорозі з двірця важко втомлені хлопці зверталися до поліції за допомогою, але зустрінулися лише з висловами співчуття. У шпиталі стверджено, що Врублевський має зломане стегно і лікування протягнеться довший час.

— **Підготовляють новий страйк?** Півофіційна агенція „Іскра“ повідомила, що на просторі полудневих воєвідств польські людовці підготовляють новий селянський страйк взиваючи селян, щоби стримали довіз сільських продуктів до міст. Речинець цього страйку ще не устійнений. Польські суспільно-політичні організації повели протиакцію проти плянованої страйкової акції. В містах середущої Галичини сконсигновано сильні відділи поліції, які переїздять через польські села самоходовими кольонами.

— **Трагічна смерть священика.** В Оброшині недалеко Львова помер трагічною смертю грекокатолицький священик о. Іван Стесяк. Причина смерти: нервова недуга.

— **Катастрофи і пожежі.** В околиці Кравленд в Англії упав бомбовий літак і розбився. Трьох членів залоги згинуло. — Між стокгольмським архипелягом затонув шведський моторовець „Ранді“. Залога з 7-ох осіб згинула. Здогадуються, що причиною катастрофи була експльозія на кораблі. — На східнім побережі Нової Землі затонув норвеський корабель „Ора“ до ловлі моржів. Залога корабля врятувалася. — З Гогенемс у Форальбергу обсунулася скала і знищила ліс на просторі 1.000 кв. м.

— **Катастрофальні вибухи.** У фабриці штучних погноїв у Петс на Мадярщині дійшло до вибуху, внаслідок якого згинуло трьох робітників, а кільканацять було ранених. — У піротехнічній фабриці в Авіньон у Франції вибух спричинив велику пожежу. Кілька павільонів і склад пороху знищені. Два робітники ранені, шкоди дуже великі. — В копальні антрациту у Сен Клер у Пенсильванії дійшло до вибуху ґазів. Сімох робітників убитих, 11 ранених. — Недалеко Брна у Чехословаччині вибухла міна в каменоломі. Трьох робітників згинуло, два важко ранені.

— **Ріжні вісти.** В Урфельд у Баварії впав до озера самохід з подорожніми, які всі затонули. Щойно по 6 годинах видобули їх тіла і ствердили, що самохід походив з Чехословаччини. Самоходом їхав професор д-р Кампер з дружиною. — В Няркарас на Мадярщині згоріло ціле село. — В Ліль при будові нового дому робітники найшли у старих фундаментах схованих кілька міліонів франків з 1880 р. — У Дебліні улаштували бенкет для старенької ірляндки, яка скінчила 110 років. — У Відні помер відомий німецький промисловець і власник фабрик зброї Круп. — В Одрах на чеськім Шлеську відбулися вибори до фабричної ради у хемічних фабриках „Оптиміт“. На 9 мандатів комуністи здобули 5 мандатів. — До Німеччини прибуло 274 дітей судетських німців на кількатижневий відпочинок.

— **„Коли знову зацвітуть білі бози“.** Всі памятаємо гарну мельодію цієї модної колись пісеньки. Всі тужимо за запахом білого бозу. Вже невдовзі зацвите. Його запаху буде всюди багато. Та знову показується, що можемо ним тішитися без огляду на пору року. Відома фабрика косметиків у Варшаві Я. Шах приготовила великий запас олійку бозу і виробляє з нього знамениті косметики, як пудри, шмінки, кольонські води із запахом японського білого бозу. „Японський білий боз“ Шаха виробляють із найкращих сирівців краєвих і загранічних, проте він такий дешевий, що кожний може дозволити собі на цей конечний видаток.

— **Запір.** Вже старі майстри лікарської науки признавали лічничі прикмети природної гіркої води ФРАНЦІШКА ЙОСИФА, як єдиний гідний довіря протизапальний засіб лічничий.

Зі судової салі.

ВІДГОМІН ПОДІЙ У МИЛЯТИЧАХ.

Перед трибуналом окружного суду у Львові під проводом судді **Франке** стануло в четвер 28. ц. м. 18 селянських хлопців з Жиравки, Вовкова і Милятич, яких прокуратор притягнув до відповідальности за участь у бійці і збіговищі дня 1. серпня 1937. р. у Милятичах, де відбувалося тоді свято „Просвіти“ у роковини появи „Русалки Дністрової“. Всі підсудні, крім Івана Доманського заперечили вину вияснюючи, що участи в бійці не брали. Підсудних обвинувачує прок. **Кіляновичч**, боронять адвокати: **д-р В. Старосольський, д-р Ст. Біляк, д-р Ст. Шевчук і м-р Зацерковний.**

З театру.

Театр Ріжнородностей: „Легкодушна сестра“, комедія на 4 дії В. Пежинського.

Оця комедія зперед трицять років не втратила досі своєї сили, хоч нинішній глядач звик до живішого темпа діяльоґів і до несподіванок, запозичених із кінового штукарства. Сатира на людську облуду зроблена майже клясично. Молода жінка покидає свого чоловіка та дитину і виїжджає до Відня до якогось старого аристократа-магната, що в ній закохався. Після чотирьом років вона вертається до рідного міста розкаяна, хоче примиритися з родиною і почати нове життя. Родина не тільки не хоче її приняти, але погрожує, що не дозволить залишитися їй у тому самому місті, де на всю рідню паде тінь скандалу від її особи. Та ось преса приносить вістку, що „легкодушна сестра“ дістала пів міліона у спадщині по своєму аристократові. А що всі потребують грошей... то звесь підхід до неморального життя молодої жінки зміняється відразу.

Пежинський не робить дотепів ані комічних сцен, тільки самими діяльоґами осіб, поважними в їх переконанні, добуває ґумор прихований у людських поглядах і вчинках. Здається, що в цій песі постарілися тільки дві подробиці: факт, що у Варшаві моглиб тішитися поворотом такої „легкодушної сестри“ і що хтось міг би обурюватися, що молода жінка... перемальовала собі волосся.

Песу відограли якнайкраще, начеб ішла її премієра. Барвінська у головній ролі була щира, зворушлива і без тіні штучного патосу; Леліва дав повну драматичної сили сцену в останній дії; широку скалю тонів мала Ханецька; до найменших подробиць перестудіювала свою характеристичну ролю Ґурська; Межеєвський почувався у „своїй ролі“ прегарно; дискретно вірний був Боровський; дуже добре враження зробив своєю свободою та ґумором Войтецький.

м. р.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: „РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНИЙ ПОЛЬСЬКИЙ БАЛЄТ“.

Призвище Ніжинських, що вже з четвертого покоління були професійними танцюристами золотими буквами вписане в історії московського балєту. Світову славу здобув найбільший клясичний танцюрист сьогоднішньої доби В. Ніжинський, що довгі роки був зорею Дяґілєвого балєту і найкращим партнером І. Дункан, А. Павлової, Кшесінської, Карсавіни та інших чолових балерін. Та коли його сценічна карієра прорвалася через умову недугу, мистецьку спадщину по ньому перебрали його донька Кира та сестра Броніслава, що ще далеко до війни малою дівчинкою почала свою науку в царській балєтній школі. Їй саме поручено зорганізувати польський репрезентаційний балєт, який для пропаганди обїздив більші міста Европи, а по повороті до Польщі загостив у днях 22 і 23 квітня і до Львова.

Львів, що не має ні доброго постійного балєту, ні визначних танкових талантів, а місцеві танкові виступи мають здебільша характер загумінковий, аматорський, зі щирим захопленням витає кожний приїзд танкових груп чи солістів. Дарма, що на „широкому світі“ вони осягають нераз лише дуже скромні мистецькі осяги, — у нас вони майже все безконкуренційні!

І так привітала львівська публика останній польський балєт. І слушно, бож за останніх кілька років, довелося бачити у Львові лише три більші танкові ансамблі, — гіндуський Удай-Шан-Кара, польський Парнеля та безсумнівно найкращий, який досі гостював на львівській сцені, балєт Курта Джусса, учня визначного [illegible] Лябана. І хореографія Ніжинської опертa на конструктивній будові, що сміливими [illegible] виповнює у лінійній часто діягональній [illegible] тиві увесь простір сцени. Ці строгі [illegible] клясичної форми оживляє Ніжинська [illegible] ео-поетичною або етнографічною [illegible] кою, вводить часто елемент драматичний [illegible] тий на ритмічній пластиці цілого тіла. [illegible] додати, що танкова цілість створена на [illegible] ві аналізи музичного тексту, то маємо [illegible] найбільше сьогодні поширеної форми [illegible] хореографії, себто змодернізований клясичний балєт. Зразком чистого клясичного стилю [illegible] концерт Е-моль Ф. Шопена, — прегарна [illegible] ключно танкова композиція. У цій суто [illegible] юємі мали змогу заблищати віртуозністю [illegible] та повагою клясичних балерин [illegible] пп. Ніна Юшкевичівна та Ольга Славська. [illegible] ю також виведено „Пісню землі“ образ [illegible] гіни у клясичній стилізації при чому [illegible] етнографічної правди зберегли у [illegible] весіллі. Вкінці легенда про Твардовського [illegible] своєю рідкою технікою з численними [illegible] та піруетами місцями навіть „па де грас“ [illegible] ла дещо притьмарену акцію та була [illegible] полетом фантазії.

Балєт має знаменитий технічний [illegible] визначну балєтну культуру, що з музикою, [illegible] кораціями та костюмами як інтегральними [illegible] стинами мистецької хореографії, творить [illegible] та гармонійну цілість.

М. Пастерна[illegible]

—o—

З кіна.

КІНО „КОПЕРНИК“: „ІНСТИТУТКА“.

14-літня американка, що має [illegible] фільмову артистку і втратила батька [illegible] ще змалку виховується в одному швайцарському зразковому пансіоні. Тому, що вона [illegible] че сказати щирої правди своїм шкільним [illegible] ришкам про свої родинні відносини, вона [illegible] відає фантастичні історії про свого батька [illegible] цім-то славного мандрівника та [illegible] перебуває в Африці. При допомозі місцевого [illegible] ганіста вона навіть пише сама до себе листи того ревного батька, щоб похвалитися [illegible] ремогами. Навіть трофеї з полювання [illegible] слоневої кости вона показує на доказ [illegible] правдомовности. А що довкола неї [illegible] настрій щораз більшого недовіря і вона [illegible] зає у щораз-то нові вигадки то одного [illegible] на повідомляє про приїзд свого батька [illegible] хвилини, коли вона причепилася до [illegible] падкового подорожника, який [illegible] представила його як свого батька [illegible] ціла низка превеселих „кві про кво“, [illegible] ються на прегарну комедію. Д. Дарбі у [illegible] ній ролі відома нам з „Певні“, має [illegible] заспівати кілька гарних пісень. І [illegible] Маршал, крім цього два добрі комiки.

—o—

✝ Посмертні згадки

Дня 17. ц. м. упокоїлася в Бозі бл. п. [illegible] **фа з Чеховичів Якубовська**, вдова по [illegible] леві дібр, у 93 році життя. Була це [illegible] чайних христіянських чеснот. Ціле [illegible] старалася все по змозі робити добро [illegible] сестра бл. п. епископа Чеховича, [illegible] ному велику прислугу, бо нікому — [illegible] богатому — ніколи не відмовляла своєї [illegible] у брата. Сама з вдачі незвичайно [illegible] божна і все, щонебудь стрінуло її в [illegible] рого чи злого, приймала зі спокоєм [illegible] волю. Боже Провидіння досвідчало [illegible] останніх 14 літ була вже цілком [illegible] таке страшне своє нещастя приймала [illegible] корою та без нарікань. Нехай [illegible] Земля, яку вона так любила, буде [illegible] на Її память!

Дописи.

[illegible]

Виступ М. Голинського і проф. [illegible]

Дня 17-го квітня п. р. [illegible] Кружків „Рідної Школи“ [illegible] 77-ліття смерти Генія. У програмі [illegible] точки: 1. Заповіт — [illegible] що мені вродa“ і арія з [illegible] співав Голинський; 4. Арія — [illegible] Гольдермана — віолин [illegible] проф. [illegible] 5. Думка і Гетьмани — [illegible] славіє — Рецитація І. Малинівської [illegible] Рахманінов — фортепянове соло — [illegible] Ястрембська; 8. „Соновит“ та [illegible] віолин [illegible] проф. [illegible] імпровізація — в головній ролі М. [illegible]

телізовий дострій — пп. Л. Шпитковська та О. Ястрембська. Добірна програма, а що важніше — виступи солістів пп. Голинського та проф. Недільського повинні були стягнути багато публики, бож для Копичинців це рідка „оказія". Але саля світила пусткою. Склалося на те багато причин: може за мала реклама, може й те, що це вже третій Шевченківський концерт в цьому місяці, вкінці передсвяточний час і погана погода того дня. Щодо окремих точок, то про пп. Голинського та Недільського не можемо сказати нічого більше поза те, що сказали музичні рецензенти більших міст. З інших точок треба виріжнити рецитацію І. Малиновського та інсценізацію „Розрита могила" і в ній ролю М. Сафіянівної. Прекрасну техніку виказала піяністка О. Ястрембська. Новиною у Копичинцях були дбайливо виконані програмки, декорація сцени, квіти на салі і обовязкова роздягальня, до якої мало хто віддав свій зверхній одяг.

Загальні Збори „Українбанку". Дня 18-го квітня ц. р. відбулися Загальні Збори „Українбанку" при дуже малій кількости членів, бо хоч ці збори скликали вже другий раз, прийшло ледви 45 осіб. Присутні довідалися що дирекція докладає всіх зусиль, щоб запевнити „Українбанкові" кращий розвиток. Учасники дискусії, яка розвинулася по звітах, торкалися справи малого зацікавлення копичинецького громадянства своєю повітовою фінансовою установою, говорили про збільшення вкладок для збільшення оборотів, шукали способів, як витягнути від окремих громадян гроші, які вони тримають дома або по чужих банках та звернути їх на потреби українського громадянства, що звертається до „Українбанку". Окремі промовці підкреслювали цей сумний факт, що на Зборах не було ні одного священика, а священики у першій мірі можуть причинитися до збільшення оборотів „Українбанку", льокуючи в ньому парохіяльні гроші, а також заохочуючи парохіян, щоб робили те саме! З чистого зиску в сумі коло 400 зол. призначили „Р. Школі" — 50 зол., „Просвіті" — 50 зол., УКТОДІ — 50 зол., приділили дещо бурсі і решту передали на резерву страт і до запасного фонду. Ухвалили, що можна давати позички до висоти 250 зол. у винятково випадках 500 зол. В місце членів Надзірної Ради, які уступили, Збори вибрали на внесок Комісії-Матки адвоката м-ра Чабана, А. Палія і Петрика.

Чи знаєте Ви, кілько є неписьменних у Вашій громаді? Чи Ви особисто причинилися до того, щоб вони стали письменні та свідомі? В допомогу стане Вам книжечка-буквар із читанкою „ДО СОНЦЯ", що її видала „Просвіта" в ціні 50 сот. за примірник. Придбайте собі її як-стій! УЧІТЬ НЕПИСЬМЕННИХ!

РАДЕХІВ.

Установчі збори філії УКТОДІ відбулися дня 15. п. м. при участи делегата зі Львова. Головою вибрано адвоката д-ра Вовнянка.

Сензаційне арештування за злочин зперед 18 років. У Радехові арештували різника Сайкевича з Немилова, що служив у польській армії підчас війни і потім за це відзначення. Тепер викрилося, що це той самий, котрого наглий суд засудив був на кару смерти за різні злочини і котрий зумів утекти і сховатися 18 літ.

Заборонили Шевченківський концерт. Рідна Школа приготовила концерт у честь Шевченка, але староство не дало дозволу тому, що в програмі мали брати участь шкільні діти. Тим способом заповіджене свято Шевченка в Радехові не відбулося.

Заборонили співати „Заповіт" Шевченка. 6 в Радехівщині (між Волинню та Брідщиною) закутина, що зветься Щуровичі Містечко. І подумайте: цього року уладили тут перший раз концерт у честь Тараса Шевченка (в неділю 3-го квітня). Очевидно, що цього будоб не було, якби не те, що пів року тому перебрав провід читальні місцевий лікар д-р Антін Жуковський (минулого року його були арештували) і він сидів вязниці 3 місяці). Склали програму. М. Плешкевич і Я. Гура гарно підготовили хори. Внесли до староства повідомлення. Прийшла заборона. На інтервенцію д-ра Жуковського позволили, але викреслили з програми „Заповіт", „Посланіє", „До Основяненка" і „Засвіт сонце". Після такої цензури, що обкроїла найкращі точки, концерт відбувся скромніше, але гарно і в повній атмосфері. Помітне враження зробило вступне слово д-ра Жуковського і реферат Я. Гури. Деклямації А. Максимець „Розрита могила", Івася Шевчича „Мені тринадцятий минало" і Яр. Гури „Іван Підкова" вийшли бездоганно. Хор міг відспівати тільки дві пісні: „Садок вишневий" і „Сонце низенько". Атракцією вечора був виступ Юрія Онилевича зі Львова, що чудовою грою на бандурі так захопив публику, що вона домагалася кількакратно надвижки. Гості на концерті (коло 200 осіб) — самі селяни, місцеві та з доокружних сіл і коло 15 осіб інтелігенції, між ними тільки один священик з Брідщини. Концерт закінчився національним гимном, що його співала ціла саля.

Присутній.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Контроля погляду.

Каже народня приповідка: „Бачить чуже під лісом, а не бачить свого під носом". Справедлива приповідка, гарна приповідка, просто з життя — живцем і без обиняків.

Кожному з нас трапилося досвідчити правдивість цієї приповідки і на других і на собі. А отсе я себе таки пришпилив і хочу висповідатись перед загалом. Сторчу в старім „Ділі" вже повних 14 літ і — ніде правди діти — був час не тільки привикнути до нього, але й набратися сентименту до тої „бабушки" української преси. Не диво, що привичка і сентимент трохи затьмарили мені критичне око на рівень тієї газети. Зате ні трохи не затьмарювали погляду на инші наші часописи, навпаки — загострювали ще його. Скільки разів я, переглядаючи цю чи другу газету, скритикував: „Пуста"! або: „Страшенно попсувалася!"

А тимчасом...

У святочнім числі „Свободи" появилася стаття: „Де ваші ідеї панове?" В ній іде справа про ідеї, програми, рецепти і т. п., до якої я не втикаюся бо стою на становищі досить вигідним у нас, що про політичні справи повинні писати політики і цю справу зіставляю на боці. Нехай її вирішують політичні референти і політичні реферати. Зате є там місце, що мене сильно зацікавило і до якого відноситься поставлена на початку фейлетону народня приповідка:

„З жалем мусимо ствердити страхітливе обниження публіцистичного рівня „Діла" впродовж цих останніх двох років... Позникали з його стовпів найкращі імена, відпало багато випробуваних кореспондентів і співробітників"...

У першу чергу: легка прикрість. Кожний з нас має менше чи більше скриту амбіцію, маю її і я. І коли „Свобода" написала, що позникали з „Діла" найкращі імена, заболіло мене, що я до них не належу (не тому, що позникали а тому що найкращі!).

Подруге: легке отверезіння. Може й справді з „Ділом" є так зле, як пише автор згаданої статті. Адже не каже „деяке", навіть не „помітне" чи хочби „досить велике", а просто „страхітливе". Коли до цього додати ще що позникали не деякі, а багато найкращих імен, то ситуація „Діла" направду незавидна. От-от прийде крах, а тоді і мої „Відгуки дня" ділько вхопить (хто з нас не бере кожної справи трохи особисто!) і — загалом не стане „Діла".

Почав я приглядатися дещо уважніше до того „під носом", лишаючи на боці тамте „під лісом".

Пішов я до адміністрації, бо як-не-як, але передплата є деяким показчиком рівня газети. Кажуть: передплатники прибувають. Пішов я до шафи за річниками: є і заграничні кореспонденти і гарні імена серед співробітників, а що деяких бракує, то це може бути справді дуже часове. Дванадцять сторінок щодня, під неділю шіснадцять, книжка що місяця... Ей! шановна „Свободо", чи не перегаразділи ви куме?!

„Помилятися — річ людська" — як сказали ви на початку статті. Може бути що і помилився то один то другий статейний у „Ділі", але щоби зараз „страхітливе обниження рівня"?

От наприклад ви тепер можете помилятися, але це ще не обнижка, а вже про страхіття і говорити сумно. Навпаки, мушу признати, що ви цікава газета.

Признайте, що й „Діло" не таке як вам вирвалося, а я буду спокійніший і за його долю і за свій критичний змисл, і за змисл усіх тих передплатників, що не відскочили і тих, що прибули та все ще прибувають.

Галактіон Чіпка

Спорт.

ВЕСНЯНИЙ ПОПИС ЛЬВІВСЬКОГО „ЛУГУ".

Весняний попис львівського „Лугу" відбудеться в неділю 1-го травня ц. р. у 2 год. попол. в Луговому Городі при вул. Вулецькій. Це попис самого тільки львівського „Лугу", тож не буде масових вправ. Усеж таки сподіємося, що львівська публика прибуде на цей попис численно, щоб подивитися хочаб навіть на раннію весну в Луговому Городі та віддихнути по довгій зимі свіжим весняним повітрям. Вступ на попис дуже низький: 50 сот. Стоячи 1 зол., для шкільної молоді 25 сотиків.

УКРАЇНА — ЛЄХІЯ.

Відплатні мистецькі змагання між обома дружинами Окружної Ліги відбудуться в неділю 1. травня в год. 11.30 передполуднем на грищі Цитаделі.

Цей мечт заповідається сензаційно, бо як відомо, в минулому сезоні (осінна рунда) мечт по трагічних ходах і авантурах закінчився нерішеним вислідом. Україна напевно захоче тепер доказати, що вона перевищає Лехію і повинна осягнути рішучу перемогу. А що Лехія цього року куди небезпечніша, як минулого, то мечт справді повинен бути завзятий й цікавий.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Русь Хуст — НШЕ Севлюш 7:2 (2:1). Цей мечт відбувся в Хусті. Ворота здобули для Руси: Фішер М. 3, Апалий, Поп, Богуслав і Фішер І., для господарів Сабо і Врбах.

Чехословаччина — Болгарія 6:0 (1:0). Елімінаційний (відплатний) мечт за мистецтво світу, який відбувся у Празі, закінчився високою перемогою чеської репрезентації. Болгари грали в першій половині ще досить добре, у другій зовсім заломилися.

Німеччина — Португалія 1:1. Міжнародні змагання, що відбулися у Франкфурті, закінчилися несподівано нерішеним вислідом. Португальці виказали свою прегарною грою. Суддював італієць Барлассіна.

Будапешт — Відень 1:1 (0:1). Мейстерські змагання відбулися в Будапешті. Обі дружини грали в резервових складах.

Будапешт — Відень 5:3. Ці змагання, що були справді змаганнями Мадярщини з Австрією закінчилися перемогою мадярів.

Руханка для громадянства. Філія Карпатського Лещетарського Клюбу у Львові хоче дати змогу ширшому громадянству, зокрема службовцям наших економічних установ користати з добродійств руханки та спортових вправ. Тому просить усіх, що хотіли би після цілого тижня вистиглої праці, розруханися — прийти щонеділі, почавши від 1. травня ц. р., в год. 10-ій на площу Сокола Батька. Там придбають всякому молодого провідника, що подбає про переведення вправ. Для членів КЛК спортовий треніг є вкладно обовязковий.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ. Ілюстрований популярно-науковий журнал-місячник, Р. XI. Ч. 4. Квітень, 1938 Львів. Зміст. В. С. Девятьсот пядесят років. — Павло Зайцев: 22. квітня 1838. — Богдан Вістовий: „Фльоту зіспити український прапор". — вс.: Поліські вечори. Б. Жирський: Революція у природознавстві. — М. Рудницький: Сведенборг — учений і голова Церкви. — Гр. Бобик: Кульбаба. — Микола-Матвій-Мельник: Злиццеві праси. — Нестор Нинановський: Василь Барвінський. — Микола Бажалук: Мозрива в Барвінку. — Т. Глинський: Що дало почин виробляюти вино. — Анатоль Курдидик: Німці на Волині. — Антін Лотоцький: Різні люди — різна поміва. — Степан Брик: Світ, у якому живемо. — Б. Гелайчук: Зоопаляна. — рк: Найновіші фотографічні прилади. — Володимир Барагура: Суспільне виховання дітей. — Василь Патовський: Розвал храмів у Києві. — Г.-ка: Про почуття меншевартости. — М. Стахурський: Спровадженю амрат. — Фр. Коковський: Відповідальність за школу. — Богдан Ромашевчук: М. Коцюбинський — новеліст. — Роман Кривиальов: Як витрають громофонові кружки. — А. Антонюк: Про залізодні возгнаі з нас і деинде. — Г.-ка: Про деякі непорозуміні львівськими. — ск: Лещетарі — „Просвіті". — Ті, що від нас відійшли. — Бібліографія. — Листування Редакції — 29 образків.

БОГОСЛОВІЯ. Тримісячник. Видає Богословське Наукове Товариство. Том XVI. Кн. 1. 1938, Львів. Зміст. Деметріос Михайлецук: Де оказіоне ет сеоле Метрон. Стефан Яворський автор „Петра Фаделя" Лейтіком. — о. д-р Степан Сампара: Прачоловік і праобявлення (продовження). — о. д-р Володимир Фтоль Церковні братства Галицької гр.-кат. провінції в XVIII. ст. (продовження). — о. Михайло Мосора: Помилки духовенства Сяньського Деканату. — Огляди й оцінки. — Всячина. — Хроніка. — Богословське Наук. Т-во. — Книжки й часописи.

НАЗУСТРІЧ. Література, мистецтво, наука, громадське життя. Двотижневик. Рік видання пятий. Ч. 6 (102), 15. березня 1938. Львів. Зміст: Павло Зайцев: Коли Шевченко почав писати поезії? — Платон Лушпинський: Семен Палій у Межигорськім монастирі. — Святослав Гординський: Регабілітація Тараса Шевченка. — П. Ковжун: Малярство Шевченка. — Леся Українка: Три листи. — Б. І. Антонич: Дім за зорею. — ю-ч.: Українець на великих планах світа. — М. Пиетерманове: Спадщина талановитих нашого століття. — З поезії молодих. — Володимир Гаврилюк: Елегія до телету. — Рецензії й оцінки, Хроніка. — Сатира в ілюстраціях.

Алькоголь і тютюн спиняють умовий розвиток людини.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Пятниця 29. 4. год. 7.30 „Роз Мері".

Театр Рівнорядностей.

Пятниця 29. 4. год. 7.30 веч. „Легкодушна сестра".

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ТИСЬМЕНИЦЯ.
29. 4. Під куратслею.
30. 4. Орлиця.
1. 5. Невольник.
2. 5. Лісова пісня.

КІНА.

АПОЛЬО: „Капітан Молевар" (Гарі Бор).
АТЛЯНТИК: „Фордансерки".
БАЛТИК: „Бургтеатер".
ВАНДА: „Непереможний Біл", „Король Бродвею".
ҐРАЖИННА: „Царський курєр".
ЕВРОПА: „Верес" на осн. Родзевичівни.
КАСИНО: „Пані Валевська" (Грета Ґарбо).
КОПЕРНИК: „Інститутка" (Д. Дарбін).
МАРУСЕНЬКА: „Личенько" з Шерлі Темпль і кольорова гротеска.
МЕТРО: „Пан із мільйонами", „Грішник мимоволі".
МІРАЖ: „Останній алярм".
МУЗА: „Для жінки" і Флїп та Флап.
ПАЛЯС: „Пепе ле Моко".
ПАКС: „Графиня Владимов".
РАЙ: „Знахар".
РІЯЛЬТО: „Гузарські маневри".
РОКСІ „Я сказала неправду" з Ядв. Смосарською.
СВІТ: „Детектив"; „Коли ти залюблена".
СТИЛЕВЕ: „Я винувата" та ревія.
ТОН: „Остання ніч засудженця", „Дикий Захід" із Кен Майнардом.
УТІХА: „Без свідків" і ревія.
ХИМЕРА: „Веселий волоцюга".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5).
„Туркестан — Бухара".

ФОТОПЛЯСТІКОН „Світовід" (Пасаж „Африка".
„Греція. — Мала Азія".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 29. квітня 1938.

6.15—8.00 Ран. авд.; 11.42 Японська авд.; 12.08 Полудн. авд.; 12.50 Концерт орх.; 14.00 З великої естради. пл.; 14.55 Біржа; 15.00 „Коровар у Галичині", Музика з пл.; 15.20 Біжучі вістки; 15.45 Над альбумом почт. марок, для старших дітей; 16.00 Гутірка з хорими; 16.15 Вальси старого Відня; 17.00 Халупництво, його роля та будучність; 17.15 Мазурська хоральна творчість: хор, форт.; 17.50 Огляд видань; 18.10 18.50 Спорт; 18.35 Весна мистецтва, фейл.; 18.55 Програма на завтра. 19.00 „Пан Йовіальський" комедія Ол. Фредра; 20.15 Симф. концерт; 20.50 Ост. вістки; 23.00—23.30 Кортісові мельодії, муз. репортаж із пл.

Субота, 30. квітня 1938.

6.15—8.00 Раннішня авдиція. 11.15 Для шкіл: Співаймо пісеньки. 11.40 Делібес: „Сильвія" балет. музика. 12.08 Полудн. авд., 12.15 Концерт баланіь. 15.45 Театр Уяви для дітей, Ст. Василевського. 16.15 Нар. капеля, спів, 17.00 Коли демони шлялись по світу. 17.15 Мадярські нар. пісні у вик. Белі Чоба в супр. форт. 18.00, 18.50 Спорт. 18.10 Фрагм. з оперетох, спів, форт. 19.00 Трохи пісні, трохи слова, у вик. дітей; У травневім сонці. 20.00 Рад не мало, муз. шосади з квітнями; у перерві коло год. 20.45 Веч. деник. 22.00 Хори з Катовиць, Кракова та Лодзі. 22.35 Танкова музика з пл. 22.50 Останні вістки. 23.00—23.30 Танк. музика з пл.

Неділя, 1. травня 1938.

8.00 Сигнал часу; 8.20 Хліборобська сиренька; 8.40 Россіні „Сорока-злодійка" увертюра з пл.; 8.50 Як починати комахарію; 9.00 Легка музика з пл.; 9.30 Гранізм. в відпустку в Гнєзні; 11.30 XVII Міжнар. Познанські Торги; 12.03 Симф. концерт; 13.00 Муз. огляд; 13.10 „Камінь у полі" новеля А. Фіцкої; 13.30 Сальтона з маніцьолінов. орх., спів; 14.45 Огляд ринків рільних продуктів. Музика з пл. „Для шматка хліба — освіти треба"; 15.45 Для дітей: Гутірка про Косцюшка; Молоді таланти: 16-літня піаністка В. Яроневська; 16.05 Скрипк. рецітаць Р. Одноносова в супр. форт.; 16.45 Амер — понура тінь Осгарії; 17.00 Підвечірок при мікрофоні: орх., спів, хор; у перерві в год. 18.00—18.30 Розр. концерт у вик. Віллі Вокера, трансм. з Льондону, 19.00 Театр Уяви „Вузол"; 19.40 Воєнські вечорниці, 20.00 Весна у пробоєвиках, орх. концерт; 20.35 Програма на завтра; 20.55 21.00 Спорт; 21.15 „Га йой" весела авд. 22.00 Найгарніші пісні Монюшка, спів, форт.; 22.30 Вокерові: Квінтет, 22.50 Ост. вістки, 23.00 Танк. музика з пл.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 29. квітня 1938.

БУДАПЕШТ II. 18.30 „Сумерк богів" оп. Вагнера; ВІДЕНЬ 19.30 „Турандот" оп. Пучіні; ГАМБУРГ 20.10 „Пташник з Тиролю" оп. Целєра; ЛЬОНДОН РЕДЖ. 20.00 „Мадям Батерфляй" оп. Пучіні; МІЛЯНО 21.00 Ветр опер; ШТУТГАРТ 20.15 Орх. концерт.

Субота, 30. квітня 1938.

БЕРЛІН 15.30 Весела вок. авдиція, БІЛГОРОД 20.00 Рос. пісні. БУДАПЕШТ 12.05 Військ. орх., 17.25 Циг. музика. БРЮСЕЛЬ ФЛЯМ. 18.00 „Сумерк богів" оп. Вагнера, ВІДЕНЬ 12.00 Нова австр. орх. музика. 18.00 Вок. авд., 20.00 21.00 Вос. концерт; КОШИЦІ 14.00 18.50 Вістки, 18.00 І. Сас „Репортаж з етнографічного музею в Мукачеві", Концерт хору учеників держ. торг. академії в Мукачеві, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, МОР. ОСТРАВА 20.15 „Гейша" оп. Джонса, ПРАГА 19.20 Орх., РАДІО ПАРІ 20.15 Пісні, 20.30, 21.00 Театр Уяви 21.10 Кабарет, 22.05 Симф. музика, РИМ 16.30 „Турандот" оп. Пучіні, 21.00, 22.00 „Блакитний мазур" оп. Легара.

Неділя, 1. травня 1938.

БЕРЛІН 15.30 Весняні пісні, 16.00 Весела травнева житниця; БІЛГОРОД 18.00 Нар. пісні, 20,00 Нар. музика; БЕРОМІНСТЕР 20.00 21.00 22.00 „Оберон" оп. Вебера; БУДАПЕШТ 7.30 Нар. пісні в супр. циг. орх., 22.25 Циг. музика; ВІДЕНЬ 15.00 Музика та рецитації; КОШИЦІ 18.00 Пос. Ю. Ревай „1. травень" відч., концерт хору „Бандурист", 18.50 Вістки; МІЛЯНО 17.15 Симф. концерт. 21.00 22.00 „Танечниця Фанні Айслєр" оп. І. Штравса; ПРАГА 17.00 Орх. концерт. 18.30 Квартет ас.дур Дворжака, 21.15 Симфонія п-моль Дворжака; РАДІО ПАРІ 20.15 Пісні, 20.30 21.00 Симф. концерт; РИМ 17.15 18.00 Розр. музика. 21.00 Фільг. концерт; СОФІЯ 19.30 Скрипка, 20.00 Спів; ФЛЬОРЕНЦІЯ 15.20 18.00 „Симоне Боканегра" оп. Верді.

Радіокутик.

ДОМАГАННЯ СУДЕТСЬКИХ НІМЦІВ.

Союз Німецьких Радіових Товариств у Чехословаччині звернувся до міродатних чинників з домаганням, щоб радіорозсильня в Мельнику давала працю виключно німецьким артистам, співробітникам та щоб авдиції заповідалися виключно в німецькій мові. Судетські німці вважають, що вони управнені ставити такі домагання, тому що вплачують до скарбниці держави, у формі радіових оплат, 55 мільйонів чеських корон.

ІТАЛІЙСЬКІ ПРИЙМАЧІ В АВТАХ.

В Італії радіові приймачі в автах є ще мало поширені. Причиною, яка досі гальмувала розвій цього роду радіофонії було те, що не можна було пристосувати закордонних, зокрема американських радіових апаратів, до італійських авт. Щоб взяти на увагу спеціяльні умови італійських авт, кількох італійських фабрик радіового промислу започали продукцію краєвого приймача. Нові приймачі вже достосовані до італійських авт, зокрема до малих возів.

КОНЦЕРТИ РАДІОСТАЦІЇ В МЕЛЬНИКУ.

Дня 2. квітня радіостація в Мельнику перший раз від свого істнування трансмітувала музичну авдицію. Був це замінний концерт з Голяндією. Програмою цієї авдиції була рапсодія Яначка „Тарас Бульба" у виконанні Празької Орхестри під орудою знаного дириґента-диригента та композитора К. Б. Ірака та два симфонічні фрагменти з „Літа" Отокара Остерсіля. Вступне слово перед авдицією склав голяндський посол.

ЗЛОДІЇ ДОТЕПУ.

Свого часу один з найпопулярніших людей мікрофону в Америці, який вів авдиції розвагового характеру мав думку влаштувати „генеральні проби" радіової програми. Він відігравав цілу авдицію напередодні видачі її перед невеличкою авдиторією. Дотепи, які „не виходили", відкидували та доповнювали новими. Виявилося, що ця думка є дуже добра, тому також інші артисти наслідували її. Одначе тепер багато артистів відступає від звичаю „генеральних проб", тому що найкращі думки та дотепи „перехапали" наввеpх. Недавно славний артист помітив, що найкращі речі із його 15.хвилинної авдиції взято в іншій радіовій авдиції напередодні його власної.

КАБАРЕТ ЗПЕРЕД БАГАТЬОХ ЛІТ.

Паризький Комітет Драматичної та Ліричної Співпраці зорганізував дня 30. березня цікаву авдицію для радіорозсильні Радіо-Парі. Ця авдиція представила історію французького кабарету (Кафе Концер), який мав у цій державі зовсім відмінну і оригінальну форму. Ця історія сягає до 1848—1870 літ. П. Амлет, найстарший член цієї організації, памятає ще ті часи, а його спомини, які попереджують ще часи франсусько-пруської війни, творили тло для тодішніх пісеньок. Хоча ці пісеньки співали сучасні артисти, але п. Амлет стежив за тим, щоб їх інтерпретація була якнайбільш зближена до стилю цієї епохи. Він сам відспівав давно забуту пісеньку „Пандора".

„КАВОВА КАНТАТА" БАХА.

Радіостанція в Штрасбурзі видасть „Кавову кантату" Баха, яка є одним з найбільш вдраних прикладів веселої вдачі, відпруженим по праці Баха в церкві та школі. Ця кантата написана до веселого та легкого тексту Пікандера. Пікандер дотепно висміює закон, який забороняє пити каву як недозволену насолоду. Музика Баха така сама легка та проста, як і зміст словного тексту.

РЕПОРТАЖІ ЗІ ШВЕДСЬКОЇ ФАРМИ.

Під загальним наголовком „Життя на селі", шведське радіо почало цикль репортажів з типової шведської фарми. Представник радіостації мешкав в одного власника фарми, щоб вповні слідкувати за ходом праці та життям на селі. 3—4 разів місячно виголошує він радіові репортажі. Метою цих репортажів є запізнати радіослухачів з тяжким хоч здоровим життям селянина та нав'язати контакт між мешканцями села і міста.

ПРОПАГАНДА РАДІЯ В НІМЕЧЧИНІ.

У трьох німецьких місцевостях виповичено 50 радіових приймачів. З цих приймачів користали люди 14 днів. Після цього пропагандового часу 45 осіб на 50 залишилося абонентами радія. У важніших німецьких містах мають заінсталювати 6.000 голосників в спеціяльних стовпах. В містечках та селах публичні площі також будуть засобблені в голосники. Цей плян мають перевести до 6 літ.

ГОСПОДАРСЬКІ НАСЛІДКИ ЛЯЙПЦІҐСЬКИХ ТОРГІВ.

Внаслідок цьогорічних Весняних Торгів в Ляйпціґу виказує в ділянці радіоприладів сильний попит на валізкові приймачі та грамофонові уряджения. Зокрема цікавилися цими артикулами англійські та шведські купці. Цікавий є факт, що певну кількість апаратів та радіових частин продано також до Японії.

БІРЖА.

Львів, 28. квітня 1938

Гроші.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·64 89·12, Доляри американські 5.29·00, 5·26·5 Доляри канад. 5·25·50—5.24·00 Фльорени гол. 299·89—294·15, Франки фр. 16·74—16·24, Франки швайцарські 122·20—121·70. Фунти анґл. 26·49—26·33, Гульдени данц. 100·25—99·75, Корони ч. 14·40—11·90 Кор. дан. 118·30—117·45 Кор. норв. 133·17—132·47. Корони шв. 136·39—135·60, Ліри італ. 23·70—22·80, Марки фінлян. 11·72 —11·25, Марки нім. 105·00 — 102·00, Тель Авів 26·20—25·95 Марки нім. срібні 118·00 — 113·00

Акції.

Банк Польський 116·50 Цукор. 35·00, Вугіль 29·00, 30·25, Ліпноп 71·00. Модзеів 13·00, Островець 55·25, Стараховичі 38·50, 38·05, Габербуш 47·00.

Папери.

4 і пів проц. внутр. 65·00, 63·75, 3 ін 1 ем. 84·00 серія 92·75 3 пол. інв. 2 ем. 92·75 серія неност. 5, конверс. 70·25 прем. дол. 48·50, 4 консол. неност.

Тенденція слабша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 28. квітня 1938.

1 кг. масла десер. бльок. без оп. 2·90 зол.
1 кг. масла бочков. вед. з опак. 1·05 зол.
молоко 15—19 сот.
(яйця копа) 1·30 зол.

Тенденція на масло знижкова, на молоко вдержана, на яйця зниженова.

КУПНО - ПРОДАЖ

НАКРИТТЯ столові, срібні і з іншого срібла поручає: Л. РОЗВАДОВСЬКИЙ, Львів, Академічна 2. 929 34

РОВЕРИ, мотороовери, мотоциклі тупо поручає Ігнаци Ромза, Скл з обл тор. Львів, Легіонів 27. Цінники на бажання даром. 1556 1-4

МЕШКАННЯ

ПРИЙМУ панночку на станцію. Середмістя. Зголошення до Адмін. під „...шево". 963 34

РІЖНІ

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську — купую за наймовищі більські ціни. Телефон 270.25. 955 34

ОГОЛОШЕННЯ.

СІК ЦВИТУЧОГО ЛОПЯНУ

успішний при шкірних хворобах, лишаях, скрофулах, коростах, шкірних шкірі, лишаях і веснянках. Продажа в аптеках і дрогеріях. Головний склад: Варшава, Міодова 14, Тел. 5.42-99 Магістер Едвард Гобель.

XL. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КООПЕРАТИВНОГО БАНКУ „ДНІСТЕР"
Товариства з обмеж. порукою у Львові
відбудуться в понеділок, 30. травня 1938 в год. 4-тій пополудні в салі Товариства взаїмних обезпечень „Дністер" у Львові при вул. Руській ч. 20 з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з XXXIX. Звичайних Загальних Зборів з 21. травня 1937.

2) Звіт Дирекції і Надзірної Ради з діяльности і замкнення рахунків за XLI. адміністраційний рік (1937).

3) Звіт Ревізійного Союзу Українських Кооператив з переведеної ревізії.

4) Звіт Надзірної Ради з внесками і уділення абсолюторії Управі Товариства за XLII. адміністраційний рік (1937).

5) Внесення Надзірної Ради:

а) у справі розділу чистого зиску за рік 1937 в квоті зол. 75.140·24;

б) у справі визначення найвищої висоти кредиту, яку може Товариство уділити одному членові;

в) у справі визначення найвищої суми обовязань Товариства;

г) у справі буджету на рік 1938.

6) Інтерпеляції членів.

НАДЗІРНА РАДА
Остап Луцький, предсідник

ПОРУЧАЄ

товари залізні, будівельні і меблеві, окуття, шруби, цвяхи, рільничі приладдя, кухонні начиння і т. д. солідна обслуга — низькі ціни

ФІРМА САРА ЕНТЕНБЕРГ
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА Ч. 33.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідній

ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7, Філія КОПЕРНИКА 10, Філія ГАЛИЦЬКА 15.

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ДУРНО гарний дарунок.

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.